

Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVM25
VT2024
Handledare: Annika Freden

Gränsöverskridande valdeltagande

En studie om brevröstningens mottagande bland utlandsfinländare i
Sverige

Isabella Bauer

Abstract

This essay examines the impact of postal voting on Finnish expatriates living in Sweden, focusing on their perspectives on the reform as a method to increase voter turnout. The Finnish societal structure is deeply grounded in democracy and human rights. However, voter turnout among Finns, especially those living abroad, remains low despite their rights to participate in their homeland's political decisions. The introduction of postal voting in 2019 represents a significant step toward modernising Finland's electoral system, making it more accessible for Finnish expatriates to participate in their homeland's elections. This study, based on a survey, examines the effectiveness of this reform in reducing practical and economic barriers, enhancing the sense of civic duty and promoting democratic and transnational political participation. The results indicate that postal voting has increased and simplified electoral participation among Finnish expatriates. Although the reform is positively viewed by Finnish expatriates living in Sweden, the study reveals a relatively large lack of awareness about postal voting among the respondents. Therefore, improving communication about postal voting is essential to maximise its impact for the future. In conclusion, this thesis offers a unique insight into the dynamic relationships between electoral systems, global migration and political participation.

Nyckelord: Valdeltagande, brevröstning, utlandsfinländare, migration
Antal ord: 17339

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte och forskningsfråga.....	2
1.2 Fokusgrupp och avgränsningar.....	3
2. Teoretiskt ramverk.....	4
2.1 Rational Choice	5
2.2 Medborgerlig plikt.....	6
2.3 Transnationalism	8
3. Litteraturoversikt och tidigare forskning	11
3.1 Valdeltagande	11
3.1.1 Sambandet mellan medborgerlig plikt och valdeltagande.....	13
3.2 Global migration och transnationellt politiskt deltagande.....	14
3.2.1 Sambandet mellan transnationalism och valdeltagande	15
3.3 Brevröstning	16
3.3.1 Sambandet mellan brevröstning och valdeltagande	18
3.3.2 Utlandsfinländares valdeltagande sedan 2019.....	19
4. Bakgrund till brevröstningsreformen.....	22
5. Hypoteser.....	23
6. Metod och data.....	25
6.1 Forskningsmetod	25
6.2 Datainsamlingsmetod och urval	26
6.3 Beroende och oberoende variabel.....	28
6.4 Dataanalys	29
6.5 Validitet och reliabilitet	30
7. Resultat: Enkätundersökning.....	32
7.1 Medvetenhet om brevröstning	32

7.2 Demografiska grupper	33
7.2 Intresse, jämlikhet och orostankar	36
7.3 Rationellt valdeltagande, medborgerlig plikt och transnationalism	39
8. Analys	43
8.1 Effektivitet i valdeltagande och brevröstning.....	43
8.2 Känslan av medborgerlig plikt och brevröstning	44
8.3 Transnationellt politiskt deltagande och brevröstning.....	45
9. Avslutande diskussion	47
9.1 Brevröstning och utlandsfinländare i Sverige	47
9.2 Begränsningar och framtida forskning	48
10. Källförteckning	50
11. Bilagor: Tabeller & Enkätundersökning	57

1. Inledning

Den finska samhällsstrukturen bygger på grundläggande principer bestående av demokrati, rättsstat och upprätthållandet av grundläggande och mänskliga rättigheter. I Finland värderas demokratin högt och på den globala nivån har landet dessutom placerats bland de främsta nationerna i världen när det kommer till jämförelser av demokratiska system. Trots dessa starka demokratiska traditioner och höga värderingar, når röstningsaktiviteten i Finland endast en medelnivå bland de övriga europeiska länderna (Wilhelmsson). Studier har påvisat att finländare tenderar att engagera sig mindre i samhällsfrågor jämfört med sina nordiska grannar, vilket tyder på att de demokratiska idealen inte återspeglar det faktiska medborgarengagemanget bland finländarna (Justitieministeriet 2005; Borg). Denna kontrast är ännu mer tydlig bland utlandsfinländare, vars deltagande i val är betydligt lägre (Justitieministeriet).

Trots Finlands öppna inställning till att inkludera sina utlandsboende medborgare i det demokratiska och politiska beslutsfattandet, förblir antalet registrerade röster från utlandet oväntat lågt (Himmelroos m.fl., 2022, s. 6-9). Tillgängligheten till röstningslokaler utanför landets gränser har under en längre tid varit begränsad och beroende av utrikesförvaltningens resurser och verksamhetsställen. Fysisk distans och begränsad tillgång till röstningslokaler har därmed utgjort betydande hinder för utlandsfinländarnas valdeltagande, vilket ofta har tvingat dem till mycket tidskrävande och kostsamma resor för att kunna utöva sin rösträtt (RP 101/2017 rd, s. 6-10). Dessutom har en betydande andel av finska utlandsboende medborgare uttryckt i tidigare studier att de skulle vara mer benägna att delta i val om själva valprocessen var mer bekväm (Peltoniemi, 2018, s. 137-140). För att ta itu med dessa utmaningar och främja en mer jämlik samt inkluderande valprocess, tog Finland ett betydande steg framåt med införandet av en ny lag om brevröstning som tillämpades första gången vid riksdagsvalet år 2019 (Finlands vallag kapitel 5a). Genom denna lagändring strävar Finland efter att modernisera valsystemet och underlätta för utlandsfinländare att delta i hemlandets demokratiska beslut, oavsett deras geografiska placering. Detta utgör ett betydelsefullt steg mot en mer inkluderande och tillgänglig valprocess, vilket är av stor vikt i dagens globaliserade samhälle (RP 101/2017 rd, s. 10-16).

Historiskt sett har förändringar i valsystem oftast resulterat i märkbara förändringar i valdeltagandet bland utlandsboende medborgare (RP 101/2017 rd, s. 8). Den genomförda brevröstningsreformen i Finland väcker därför intressanta frågor angående dess framgång och potential att påverka röstningsbenägenheten bland utlandsboende finländare. I ljuset av denna kontext ämnar denna uppsats undersöka effekterna av brevröstningsreformen på utlandsfinländare, med ett särskilt fokus på de som bor i Sverige. Genom att fördjupa

förståelsen om utlandsfinländares attityder och erfarenheter kring brevröstning, strävar uppsatsen efter att undersöka huruvida denna lagändring har kunnat minska praktiska och ekonomiska hinder, förstärka känslan av medborgerlig plikt och främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet. Med ett specifikt fokus på utlandsfinländare i Sverige, en grupp som utgör en betydande andel av den finska diasporan, bidrar denna uppsats till en unik förståelse för de dynamiska sambanden mellan valsysteem, global migration och politisk delaktighet.

1.1 Syfte och forskningsfråga

I en värld där global rörlighet ökar står demokratier inför utmaningen att säkerställa att alla medborgare ges lika möjligheter att delta i sina hemländers politiska liv, oavsett var i världen de befinner sig. Denna fråga väcker särskilt intresse för Finland i ljuset av den nyligen genomförda brevröstningsreformen. Målet med denna uppsats är att analysera brevröstningsreformens genomslagskraft bland utlandsfinländare som bor i grannlandet Sverige. I uppsatsen undersöks inte enbart den omedelbara effekten som brevröstningsreformen har haft på röstningsaktiviteten, vilket redan visar en ökning sedan metoden infördes 2019. Istället fördjupar den sig i att utforska de bakomliggande motivationsfaktorerna som brevröstning möjligtvis har väckt hos utlandsfinländare. Uppsatsen lägger därför särskild fokus på hur reformen potentiellt kan minska praktiska och ekonomiska hinder, förstärka känslan av medborgerlig plikt och främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet från utlandet. En analys av dessa faktorer syftar till att avslöja hur brevröstningsreformen har påverkat utlandsfinländares inställning och förmåga att delta i hemlandets val sedan lagändringen trädde i kraft.

Denna uppsats erbjuder en djupgående förståelse för hur politiska reformer som brevröstning, kan främja samhällets demokratiska principer och utlandsfinländares engagemang över nationsgränser, med särskilt fokus på Sverige där många finländare har sitt nuvarande hem. Genom en noggrann granskning av både praktiska erfarenheter av brevröstning och subjektiva upplevelser kring röstningsmetoden inhämtade via en enkätundersökning, strävar uppsatsen efter att skapa en sammanhängande bild av hur denna förändring i det finska valsystemet har påverkat utlandsfinländares inställning och förmåga att delta i hemlandets val. På så sätt bidrar studien till en fördjupad förståelse för hur brevröstning har påverkat utlandsfinländarnas deltagande i hemlandets val sedan 5 år tillbaka. I uppsatsen kommer följande frågeställning att användas:

” Hur påverkar infrastrukturen kring röstning utlandsfinländares inställning till valdeltagande i hemlandet?”

1.2 Fokusgrupp och avgränsningar

Att rikta uppmärksamheten och avgränsa fokusgruppen till den finska befolkningen bosatt i Sverige bland alla utlandsfinländare, är välargumenterat med tanke på att majoriteten av befolkningen befinner sig där. Ungefär 300 000 finländare har valt att bosätta sig utanför sitt hemland, varav majoriteten har valt Sverige som sitt nya bosättningsland (Inrikesministeriet). Denna betydande diaspora i Sverige inkluderar omkring 150 000 personer födda i Finland, varav cirka 110 000 personer har rösträtt i Finland (Suomi ulkomailla & Auvinen, 2023).¹ Noterbart är också att det högsta antalet röster från utlandsfinländare registreras vanligtvis i Sverige, och i presidentvalet 2024 utövade exempelvis 14 630 personer sin rösträtt under den första omgången (Söderström, 2024). Sammanlagt uppskattas cirka 700 000 personer med första, andra eller tredje generationens finsk härkomst befinna sig i Sverige, vilket motsvarar ungefär 7,2 procent av Sveriges hela befolkning. Detta indikerar således en omfattande finsk närvaro i Sverige, med individer från olika generationer och med olika bakgrunder som har valt att bosätta sig där (Oinonen, 2022 & Bruun 2018). Dock är det viktigt att notera att fokuset i denna uppsats enbart kommer att ligga på utlandsfinländare med finskt medborgarskap, vilka därigenom har rätt att delta i Finlands val.

Utlandsfinländare utgör en skild grupp röstberättigade som har möjlighet att delta i Finlands demokratiska processer genom att rösta i riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval. Denna rättighet till politiskt deltagande gäller dock inte kommunalval och val som rör välfärdsområden, vilket innebär att utlandsfinländares politiska inflytande placeras enbart på en överstatlig och nationell nivå. I Finland tillämpas ett proportionellt valsysteem för att bestämma fördelningen av mandat bland partierna i riksdagen, vilket betyder att andelen mandat ett parti erhåller motsvarar dess andel av antalet röster. Dessutom röstar finländska väljare inte enbart på partier, utan även på specifika kandidater, vilket lyfter fram politikernas individuella roll i valen (Justitieministeriets valsidor, vaalit.fi).

Sedan reformen trädde i kraft har det genomförts två riksdagsval, ett presidentval och ett Europaparlamentsval. I denna uppsats kommer dock inte skillnaderna i röstningsaktivitet och inställning mellan dessa olika val att närmare undersökas. Detta beslut grundas på det övergripande syftet att fokusera på hur utlandsfinländare i Sverige ser på brevröstningsalternativet som metod och dess effekt på att främja ett mer aktivt samt jämlikt valdeltagande i hemlandet. Att inte lägga för stort fokus på skillnaderna mellan de olika valen, möjliggör en mer koncentrerad analys av hur brevröstningsmöjligheten har mottagits bland utlandsfinländare, oavsett det specifika valet.

¹ Termen "diaspora" innebär migrerande grupper eller folkgrupper som bor i ett annat land än sitt hemland (Cambridge Dictionary).

2. Teoretiskt ramverk

Tidigare studier inom forskningsfältet valdeltagande har bidragit med flera viktiga insikter om de faktorer som påverkar individens beslut att rösta. Dessa studier kategoriseras vanligtvis mellan analys på institutionell och individuell nivå. Institutionella faktorer omfattar oftast de erbjudanden som valsyste­met tillhandahåller väljarna, såsom tillgängligheten och bekvämligheten av att rösta. Medan analysen på individnivå fokuserar på att belysa de personliga faktorerna som speglar efterfrågan från väljarna, såsom deras personliga motivationer, känsla av medborgerlig plikt och andra omständigheter som driver dem att delta i val. Den viktiga insikten är att både de institutionella och individuella faktorerna spelar en avgörande roll för att förstå individens beslut att delta i val. Det är närmare bestämt interaktionen mellan dessa faktorer som ger en mer heltäckande uppfattning av drivkrafterna bakom valdeltagandet (Wass & Blais, 2017, s. 461-464).

Baserat på dessa observationer och forskningsframsteg syftar denna uppsats till att granska hur utlandsfinländare bosatta i Sverige förhåller sig till brevröstning. Genom att integrera teorier om rational choice, medborgerlig plikt och transnationalism, syftar uppsatsen till att analysera drivkrafterna bakom valdeltagandet och hurdan inverkan den institutionella förändringen i Finlands valsyste­m har haft på utlandsfinländares inställning till och förmåga att delta i hemlandets politiska beslut. Teoridelen inleds med en teoretisk granskning av hur en avvägning mellan kostnader och fördelar påverkar individers beslut att rösta. Denna diskussion utvidgas sedan för att inkludera betydelsen av medborgerlig plikt och personligt engagemang för deltagande i val. Detta perspektiv är särskilt relevant i kontexten av transnationella samhällen, där medborgare har bosatt sig i andra länder men fortfarande kan känna en stark anknytning till sitt hemland. Slutligen riktas uppmärksamheten mot begreppet transnationalism, med ett särskilt fokus på utlandsboende medborgares demokratiska och politiska band till hemlandet och hur dessa påverkas av gränsöverskridande interaktioner. Genom att fördjupa förståelsen för dessa teorier, ämnar uppsatsen att presentera en bredare uppfattning om hur valreformer, specifikt brevröstning, kan utveckla och främja utlandsfinländares engagemang i hemlandets politiska beslut.

2.1 Rational Choice

Individens beslut att rösta kan förklaras med hjälp av Anthony Downs rationella valteori från 1957, som grundar sig på en avvägning mellan de kostnader och fördelar som röstningshandlingen medför. Grundtanken i rational choice-teorin är att individer fattar sina beslut i syftet att maximera sina vinster och minimera sina förluster. Denna teori betonar därmed en rationell kalkyl där väljaren väger fördelarna med att till exempel deras föredragna kandidat eller parti vinner mot de kostnader som är förknippade med själva röstningshandlingen, såsom tid, ansträngning och andra eventuella resurser som måste investeras för att kunna delta i val. Enligt denna teori kommer en individ att rösta om hen upplever att de fördelar som uppnås genom att rösta överstiger de kostnader som röstningen medför. Om däremot fördelarna som röstningen medför upplevs vara mindre än kostnaderna, väljer individen att avstå från att rösta (Downs 1957, s. 260-275 & Fiorina, 1976, s. 391-393).

Enligt Downs (1957) är tidsinvesteringen som krävs för att delta i valprocessen, vilket innefattar allt från registrering till att faktiskt avge sin röst, en påtaglig kostnad i valdeltagandet (Downs 1957, s. 265). Byggandes på Downs synpunkter, specificerar Blais (2000) dessa kostnader i två huvudkategorier, nämligen tiden det tar att informera sig om partierna och kandidaterna för att kunna fatta ett beslut och tiden det tar att faktiskt bege sig till röstningslokalen för att rösta (Blais, 2000, s. 83). På liknande sätt betonar Aytacı (2019) att kostnaderna för att delta i ett val innefattar både de resurser som krävs för att nå röstningslokalen och den kognitiva ansträngningen som läggs ner på att besluta vilken kandidat man ska rösta på (Aytacı 2019, s. 31).²

Även om Downs formulering av teorin rational choice tillhandahåller en grundlig förklaring till fenomenet valdeltagande, är den inte så heltäckande. Det är väsentligt att förstå att inte alla väljare agerar på det sätt som Downs teori antyder. Trots de tidskrävande och ansträngande kostnaderna som är förknippade med röstningshandlingen, fortsätter en betydande del av befolkningen att rösta i val. Denna fortsatta vilja att rösta, även när chansen att en enskild röst ska påverka det slutliga valresultatet är nästan osannolik, indikerar att motivationen för att rösta inte endast handlar om avvägningen mellan kostnaderna och nyttan av att ens föredragna kandidat vinner. Detta bevisar att andra faktorer också spelar en roll i individens beslut att rösta. Därför har Downs ursprungliga modell av Rational choice breddats av efterföljande forskare för att inkludera ytterligare motivationsfaktorer. Riker och Ordeshook (1968) har infört en D-term i Downs ursprungliga ekvation, vilken representerar de sociopsykologiska aspekterna av röstningsbeteendet (Downs, 1957, s. 273-276 & Fiorina, 1976, s. 392-394 & 411-413). Enligt den utvidgade modellen kommer en person att rösta om

² I denna uppsats förblir de ekonomiska aspekterna av distans mer betydelsefulla än kostnaderna för att lära känna partier och kandidater.

kostnaderna för att rösta (C) är lägre än möjligheten (p) för den kollektiva nyttan av att rösta, såsom att få ens önskade kandidat invald (B), och den positiva känslan av att ha fullgjort sin medborgerliga plikt (D) (Peltoniemi 2018, s. 54; Downs 1957; Riker & Ordeshook 1968). Denna D-term omfattar därmed de typer av positiva fördelar som individer upplever från själva akten att rösta, oavsett utfallet av valet. Downs (1957) benämnde dessa fördelar som "psykologiska fördelar" och valde att utesluta dem från sin teoretiska modell, även om han erkände att de kan spela en betydande roll i beslutet att rösta (Downs, 1957, s. 6-7). Den utvidgade modellen formuleras på följande sätt:

$$C < pB + D \text{ (Röstar)}$$
$$C > pB + D \text{ (Röstar inte)}$$

Enligt Fiorina (1976) har utvidgningen av den rationella valmodellen bidragit med ett värdefullt teoretiskt tillägg. Medan Downs formulering är enbart instrumentell, belyser Riker och Ordeshooks modell en bredare syn på röstningsbeteendet. Den utvidgade modellen visar att individer inte enbart röstar för att påverka valutgången, utan också för att uttrycka tillhörighet med en social grupp, visa lojalitet mot ett parti eller känna tillfredsställelse av att ha fullgjort sin medborgerliga plikt. Riker och Ordeshook har därmed skapat en modell som inkluderar både instrumentella och uttrycksfulla aspekter (Fiorina, 1976, s. 393 & Downs, 1957, s. 274).

Den breddade förståelsen av Rational choice understryker vikten av att betrakta valdeltagande ur ett bredare perspektiv. I denna uppsats som fokuserar på utlandsfinländares syn på brevröstning, blir Riker och Ordeshooks modell särskilt relevant för att också integrera de subjektiva och emotionella värdena som kan påverka beslutet att rösta. För gruppen utlandsfinländare är det väsentligt att uppfatta röstning inte enbart som en expressiv handling med syftet att påverka politiska utfall, utan också som en handling bestående av ytterligare dimensioner såsom känslan av social tillhörighet och medborgerlig plikt, vilket Fiorina (1976) framhäver ovan. Motivationer av detta slag kan antas vara särskilt betydelsefulla för medborgare bosatta utomlands, där röstningshandlingen inte endast utgör en faktor för politiskt inflytande, utan kan även fungera som en bro till hemlandet och ett uttryck för fortsatt engagemang samt intresse i dess politiska processer (se t.ex. Portes m.fl., 1999, s. 120-121).

2.2 Medborgerlig plikt

Som det framhålls i föregående avsnitt, finns det en del skepticism mot teorin om Rational choice, framförd av Downs (1957), som den enda förklaringsmodellen till varför individer

deltar i val. Detta har lett till införandet av "D-termen", som belyser de emotionella upplevelserna och den personliga tillfredsställelsen individer erhåller genom sitt deltagande i val (Fiorina, 1976, s. 393). I sin forskning belyser Wass och Blais (2017) tre primära drivkrafter bakom beslutet att rösta: bekvämligheten i röstningshandlingen, viljan att få sina åsikter hörda och en känsla av plikt eller skyldighet att delta i val. Dessa faktorer är anknytna till den rationella valmodellen, som ursprungligen utvecklades av Downs (1957) och sedan vidareutvecklades av Riker och Ordeshook (1968). Wass och Blais modell, som hämtar inspiration från den rationella valteorin, antyder att individers beslut att rösta eller avstå från att rösta baseras på en liknande bedömning av för- och nackdelar. Förutom de praktiska och expressiva övervägandena, lägger Wass och Blais fokus på betydelsen av normativa övertygelser i röstningsbeslutet, representerade av D-termen (Wass & Blais, 2017, s. 464-467). Detta innebär att motivationen för att rösta drivs också av en djupt rotad övertygelse om att individer har en moralisk skyldighet att engagera sig i de demokratiska processerna. Oavsett väljarnas personliga åsikter om exempelvis kandidater eller det slutliga valresultatet, känner de en inre plikt att delta i val. Den plikttrogna väljaren drivs därför av uppfattningen att röstning representerar den korrekta handlingen för den gode medborgaren (Wass & Blais, 2017, s. 467 & Blais & Achen 2019, s. 476-478).

Det har pågått mycket diskussion inom akademiska och normativa sfärer kring vad som kännetecknar en tillräckligt god medborgare och hur själva konceptet hänger ihop med valdeltagande (Blais m.fl., 2019, s. 328). Rolfe (2019) hänvisar i sin studie till Schudson (1999) och framhäver att genom historien har individens deltagande i valprocessen varit centralt för att definiera en "god medborgare" (Rolfe, 2019, s. 49; Schudson, 1999). Denna syn på röstning återspeglas i flera demokratiska samhällen världen över, där röstning inte enbart ses som en rättighet, utan även som en plikt. Synen på röstning som en medborgerlig plikt kan dock skilja sig åt mellan individer, vissa kan starkt identifiera sig med denna norm medan andra kan vara mindre eniga. Utmaningen består i hur väl denna norm är förankrad bland befolkningen och huruvida den faktiskt leder till ökat engagemang i valdeltagande bland medborgarna (Blais & Achen 2019, s. 476- 477).

Känslan av medborgerlig plikt och dess inverkan på valdeltagande kan också formas av individens omgivande sociala miljö. Om övriga personer inom individens sociala krets engagerar sig i politiska aktiviteter och ser röstning som en del av sitt medborgerliga ansvar, kan detta skapa också en förväntan att den enskilda individen också bör göra detsamma (Wass & Blais, 2017, s. 467). Aytacı (2019) och Gerbers m.fl., (2008) studier belyser hur denna känsla av plikt kan ses som en form av socialt tryck, indelat i både interna och externa faktorer. Enligt modellen nedan står termen D för den medborgerliga plikten, medan U innebär nyttan av att delta i val. D_I står för den interna komponenten, det vill säga den inre tillfredsställningen som uppnås genom att följa den allmänna normen och förväntningen att medborgare i demokratier ska delta i val. Det handlar om en form av självuppfyllelse där individen får en känsla av att ha gjort "rätt" genom att rösta. När en norm blivit internaliserad, det vill säga blivit en del av individens värderingar, kommer det att motivera individen att

rösta även utan yttre påtryckningar om ansvar. D_E avser däremot den yttre eller externa komponenten, som fokuserar på sociala normer och påtryckningar som påverkar en individs beslut att rösta (Aytaç, 2019, s. 33 & Gerber m.fl., 2008, s. 35). Modellen formuleras på följande sätt:

$$D = U(D_I, D_E)$$

Forskning kring medborgerligt engagemang har ytterligare utvidgat förståelsen för vad som främjar medborgarnas deltagande i samhällsaktiviteter. Detta synsätt framhåller vidare vikten av medborgerlig plikt, där utövandet av rösträtt och aktivt deltagande i politik är en central aspekt av individens medborgerliga engagemang i samhällslivet.³ Arvanitidis (2017) hänvisar till Pancer och Pratt (1999) som utvecklat ett teoretiskt ramverk, där personliga egenskaper och samhällsstrukturer samverkar. Teorin beskriver processen kring medborgerligt engagemang som sker på två kompletterande nivåer, nämligen den individuella och systemnivån (Arvanitidis 2017, s. 257). Medan människors medborgerliga engagemang på individnivå ofta grundar sig i deras personliga egenskaper, såsom tillgång till resurser, värderingar och inverkan från deras sociala krets, som föräldrar, är det på en bredare systemnivå de sociala institutionerna, såsom familjen, skolan och samhället i stort, som påverkar detta engagemang (Kelly, 2006, s. 447-449 & Andolina m.fl., 2003, s. 275-280). Detta innebär att tillgången till olika möjligheter inom ett socialt system kan främja individers faktiska engagemang i medborgerliga aktiviteter. Detta understryker således betydelsen av att samhällen tillhandahåller resurser och möjligheter för att uppmuntra till sådant deltagande bland sina medborgare (Arvanitidis 2017, s. 258).

2.3 Transnationalism

I och med en ökad rörlighet över landsgränserna har transnationellt politiskt deltagande och möjligheten att rösta från utlandet blivit alltmer betydelsefulla ämnen (Peltoniemi, 2018, s. 166). Utlandsboende medborgares politiska deltagande förklaras ofta genom socialisation, närmare sagt deras förhållande till både ursprungslandet och det nya bosättningslandet. Dessa relationer genomgår en konstant förändring, där politiska anknytningar till hemlandet tenderar att avta över tiden, medan banden till det nya bosättningslandet tenderar att förstärkas. Denna utveckling, som kallas för politisk anknytning, belyser hur en växande känsla av tillhörighet till det nya landet, ofta förstärkt tack vare medborgarskap och utökade

³ Medborgerligt engagemang är en samling av olika handlingar där individer bidrar till samhällets välfärd och utveckling, som exempelvis genom frivilligt arbete, stöd till välgörenhetsorganisationer, aktivt deltagande i politiken och genom att utöva sin rösträtt (Arvanitidis 2017, s. 254-255).

politiska rättigheter, bidrar till ett ökat politiskt engagemang i det nya samhället (Solevid 2016, s. 239; DeSipio, 2012). Samtidigt framträder även transnationalism som ett betydelsefullt fenomen bland utlandsboende medborgare, där de bygger broar mellan sina ursprungsländer och nuvarande bosättningsländer genom bland annat sociala, kulturella, religiösa och politiska band (Schiller m.fl., 1992, s. 1). Inom forskningsfältet kring migration och politiskt deltagande betonas alltmer vikten av att inkludera också ursprungsländerna i analyser. Hittills har studier främst lagt fokus på hur migrantgrupper integreras i de nya bosättningsländerna, men numera framhålls behovet av ett bredare perspektiv för att bättre kunna förstå migranternas politiska anknytningar till hemlandet (Escobar m.fl., 2014, s.1-2).⁴

Transnationalism som fenomen hänvisar till hur individer skapar och upprätthåller band som sträcker sig över geografiska gränser och hur deras identiteter utvecklas genom dessa gränsöverskridande interaktioner. Det är dock inte enbart individerna själva som påverkas av transnationalism, fenomenet sträcker sig även till deras sociala nätverk och de bredare samhällsstrukturer (Schiller m.fl., 1992, s. 11-12 & Portes m.fl., 1999, s. 220-221). Transnationalism hänvisar således till de aktiviteter och institutioner som överskrider nationella gränser, där oberoende stater binds samman genom flöden av människor, kapital och information. Inom det politiska transnationalismens område ligger fokus inte enbart på statliga åtgärder och samhälleliga gruppers engagemang, utan också på skapandet av en politisk gemenskap som överskrider nationella gränser. Regeringar i ursprungslandet kan sällan påverka bildandet av sådana gemenskaper direkt, däremot är egenskaperna och de historiska perioderna av deras nationella formningsprocesser avgörande både för hur de förhåller sig till sina medborgare utomlands och för hållbarheten i transnationella politiska handlingar (Bauböck, 2003, s. 701 & 710).

Ursprungsländer har försökt engagera sig mer aktivt med sina utlandsboende medborgare med syftet att bevara deras lojalitet och dra nytta av deras transnationella engagemang. Detta har åstadkommit genom att vidta olika åtgärder, som exempelvis lagar om dubbla medborgarskap, extraterritoriella rösträttigheter och politisk representation utomlands. Förutom ursprungsländernas engagemang, har också mottagarländerna börjat uppskatta de potentiella fördelarna med att inkludera invandrarbefolkningen i mottagarlandets politiska processer. Denna utveckling har således skapat förutsättningar för utlandsboende medborgare att engagera sig politiskt i både hemlandet och det nya bosättningslandet, vilket möjliggör ett gränsöverskridande politiskt deltagande (Tsuda 2012, s. 638; Ramakrishnan 2005). Tsuda (2012) har utvidgat denna förståelse genom att presentera fyra olika synsätt på hur det transnationella engagemanget kan framstå bland migranter. För det första kan ett ökat engagemang i ett land bidra till minskat engagemang i det andra, närmare sagt ett

⁴ I litteraturen som används i uppsatsen förekommer både termerna "migranter" och "immigranter". Migranter representerar en lite bredare term angående flyttning till ett annat land, som exempelvis att individer flyttar temporärt på grund av studier eller arbete. Medan immigranter specifikt avser individer som flyttar för att bosätta sig permanent i det nya landet (International Rescue Committee). I denna uppsats används dock enbart termen migranter, då det inte är fastslaget om alla utlandsfinländare är permanent bosatta i sina nya bosättningsländer.

nollsummespel. För det andra kan engagemang för båda länderna existera samtidigt utan negativ påverkan på varandra. För det tredje kan engagemang i det ena landet förstärka engagemanget i det andra. Den fjärde och sista synpunkten är att ett lågt engagemang i ett land kan återspegla ett liknande lågt engagemang i det andra (Tsuda 2012, s. 638-639). Genom dessa olika perspektiv framhåller Tsuda det transnationella engagemangets mångfacetterade karaktär, vilket illustrerar hur engagemanget och deltagandet i olika samhällsaktiviteter i både hem- och bosättningslandet kan variera beroende på den enskilda individens personliga erfarenheter och den specifika kontexten hen agerar inom.

3. Litteraturöversikt och tidigare forskning

Uppsatsens litteraturöversikt inleds med en grundlig genomgång av de individuella, institutionella och kontextuella faktorer som påverkar på valdeltagande. Denna genomgång kommer också att omfatta en fördjupning i de personliga drivkrafterna bakom valdeltagande, specifikt känslan av medborgerlig plikt. Litteraturöversikten förflyttas sedan till att diskutera globaliseringens ökande inverkan på valdeltagande och vilka faktorer som faktiskt understödjer transnationellt politiskt deltagande bland utlandsboende medborgare. Litteraturöversikten avslutas med en detaljerad analys av brevröstning som valmetod, jämförelser med andra länder där metoden har implementerats och en granskning av hur valdeltagandet bland utlandsfinländare har förändrats sedan brevröstningsmöjligheten trädde i kraft.

3.1 Valdeltagande

Valdeltagande är en grundläggande faktor som återspeglar medborgarnas aktivitet och engagemang i det demokratiska samhället. Det brukar användas som en indikator på demokratins hälsa där ett ökat valdeltagande associeras som ett tecken på en fungerande demokrati, medan ett lägre valdeltagande kan tyda på väljarnas minskade intresse och misstro mot det politiska systemet (Solijonov, 2016, s. 13).

Forskningsfältet kring faktorer som driver valdeltagande är rikt och varierat, med studier som sträcker sig ända tillbaka till 1940-talet (Wass & Blais, 2017, s. 461). Bland de teoretiska modellerna som utvecklats för att förstå drivkrafterna bakom valdeltagande, utmärker sig Civic Voluntarism Model (CVM) genom att lyfta fram tre centrala drivkrafter, nämligen förmågan att delta, motivationen för politiskt engagemang och hur individen uppmuntras att delta. CVM understryker hur ekonomisk ställning och tillgänglig tid influerar individens förmåga att rösta, medan politiskt intresse och en känsla av medborgerlig plikt fungerar som motivation. Social mobilisering, genom påverkan från exempelvis politiska partier eller inom sociala nätverk, framhålls också som en avgörande drivkraft i valdeltagande (Verba m.fl., 1995, s. 15–17 & 269–273). När det kommer till migranter, påvisar forskning att de deltar i val på liknande sätt som icke-migranter, även om en lägre tendens till deltagande i val ofta observeras bland denna grupp. Detta innebär att CVM:s tillämpbarhet sträcker sig även till

medborgare bosatta utomlands, vilket antyder att modellens grundfaktorer: förmåga, motivation och uppmuntran, är lika relevanta för att förstå politiskt engagemang och deltagande över nationsgränser (Solevid, 2016, s. 239 & 254). Enligt Blais (2000) ligger CVM och teorin om Rational choice nära varandra. För båda modellerna utgör nämligen den tid som individen har tillgänglig en kritisk resurs för deltagande i val (Blais, 2000, s. 12). Denna insikt har fördjupats av forskning som dessutom visar att socioekonomisk status har en stor inverkan på individens benägenhet att delta i politiska handlingar. Tidigare studier har belyst ett tydligt mönster där individer med lägre socioekonomisk status, såsom lägre social klass, inkomst och utbildning, tenderar att delta mindre i grad i olika politiska aktiviteter jämfört med de med högre status (Solevid, M. 2016, s. 237-238; Rosenstone & Hansen, 1993).

Förutom individbaserade förklaringar till valdeltagande, spelar också de institutionella och kontextuella faktorerna en betydande roll. Institutionella förklaringar är grundläggande för att förstå variationer i valdeltagandet, där fokuset är bland annat på landets valsysteem och valregler (Holmberg & Oscarsson, 2013, s. 45). De institutionella faktorerna betraktas oftast som de mest övertygande förklaringarna till varför individer deltar i val. Holmberg och Oscarsson (2013) refererar till Mark Franklins (2004) forskning, där flernivåanalyser klart visar att förklaringar som grundar sig på institutionella faktorer, är nästan fyra gånger mer effektiva i att förklara valdeltagande, än de faktorer som fokuserar på enskilda individers motivationer och beteenden (Holmberg & Oscarsson, 2013, s. 57). Gallego (2014) betonar vidare att variationer i valdeltagande ofta kan kopplas till valreglerna och den omgivande miljön som antingen underlättar eller försvårar för väljare att utöva sin rösträtt (Gallego, 2014, s. 194-195). Kontextuella förklaringar handlar däremot om faktorer som påverkar själva valet, som exempelvis konkurrensen mellan partierna, jämnheten i valet och den övergripande spänningen i valprocessen. Även den sociala kontexten, inklusive politiska resurser och rekryterande nätverk, bidrar till att skapa en miljö som antingen ökar eller minskar deltagande i val (Holmberg & Oscarsson, 2013, s. 45). Forskning kring migration och politiskt deltagande har även belyst socialisationens betydelse, där både anpassningen till och påverkan från det nya samhällets värderingar är avgörande för migranter och deras politiska engagemang både i hem- och det nya bosättningslandet (Solevid 2016, s. 234; DeSipio, 2012).

Dessa observationer ovan framhäver betydelsen av att förstå samspelet mellan ett stort antal faktorer och dess inverkan på politiskt engagemang och deltagande i val. Det är tydligt att valdeltagande inte enbart är en fråga om individuella preferenser eller motivationer, utan också starkt förankrat i den bredare samhällsliga kontexten, vilket inkluderar de omständigheter som påverkar medborgarnas möjligheter och intresse att delta i val.

3.1.1 Sambandet mellan medborgerlig plikt och valdeltagande

Frågan om vad som motiverar medborgare att delta i val har varit föremål för omfattande forskning. Det finns ett betydande antal faktorer som tidigare forskare bevisat att påverkar valdeltagandet, exempelvis alltifrån individens tillgång till resurser till valsistemets utformning. Förutom dessa faktorer har forskning också framhävt vikten av individens personliga motivationer, såsom styrkan i deras politiska preferenser och känslan av medborgerlig plikt, som centrala drivkrafter när det kommer till deltagande i val. Även teoretiker inom rational choice har varit tvungna att erkänna pliktens betydelse när det kommer till att analysera individers röstningsbeteende. Dock har de teoretiska grunderna för medborgerlig plikt fått begränsad uppmärksamhet, vilket väckt frågan om pliktens särskilda roll i beslutet att rösta (Blais & Achen, 2019, s. 474- 477).

Achen och Blais (2019) understryker vikten av att integrera både expressiva och normativa aspekter i studier om väljarbeteende, för att förstå individers bakomliggande motivationer för deltagande i val. De framhäver att medborgare som är politiskt engagerade tenderar också att känna en starkare medborgerlig plikt, vilket är anknutet med andra faktorer som starkt intresse för valresultat, hög utbildningsnivå, tydlig partitillhörighet och ökad ålder (Blais & Achen, 2019, s. 493-494). Blais (2000) diskuterar samma tendenser i en annan studie, det vill säga att politiskt intresserade individer känner oftast en starkare känsla av medborgerlig plikt. Utöver detta bekräftar studien dessutom att känslan av medborgerlig plikt tenderar att vara högre bland kvinnor och öka i takt med individens ålder och religiositet (Blais, 2000, s. 97). I en annan studie, genomförd av Blais tillsammans med Galais (2019), har sambandet mellan kön och medborgerlig plikt utforskats mer ingående, med ett specifikt fokus på de bakomliggande motiveringarna som förklarar hur män och kvinnor förhåller sig till sin plikt-känsla gällande deltagande i val. Studien kom fram till två förklaringar; medan kvinnor tenderar att präglas av bedömningar kring vad som är rätt eller fel, relaterar män sin plikt-känsla mer till sitt intresse för politik (Galais & Blais, 2019, s. 11-12).

Även om det är av stor vikt att ta hänsyn till individens inre motivation vid analys av väljarbeteende, är det lika viktigt att lägga fokus på de yttre samhällsförhållandena. Det handlar närmare bestämt om de faktorer på systemnivå som påverkar tillgängligheten och attraktiviteten hos valprocessen (Holmberg & Oscarsson, 2013, s. 57-60). Enligt den rationella valteorin beror en individs beslut att engagera sig i politiska aktiviteter inte endast av personliga drivkrafter, utan också av de kostnader som följer med handlingen (Downs 1957, s. 265-266). Detta innebär att även om det finns en emotionell eller moralisk motivation att rösta, kan de praktiska och ekonomiska hindren vara för stora för beslutet att rösta. Tidigare forskning har även belyst vikten av samhällets strukturella aspekter för att stödja medborgarnas deltagande i medborgerliga aktiviteter. Därför är det essentiellt att tänka på hur samhällets initiativ för att tillhandahålla stöd och tillgängliga möjligheter, kan stimulera

individuella drivkrafter för medborgerliga aktiviteter som röstning (Arvanitidis 2017, s. 255-258).

3.2 Global migration och transnationellt politiskt deltagande

Globaliseringen och den fria rörligheten inom Schengen-området har spelat en avgörande roll i de omfattande förändringarna som den europeiska migrationen har genomgått sedan andra världskriget (Peltoniemi, 2016, s. 19). Människor flyttar av många olika anledningar. En del flyr på grund av krig, förtryck eller extrem fattigdom, medan andra flyttar av mer positiva skäl, som exempelvis arbetskarriär (Bergström, 2016, s. 65). Den ökade migrationen har inte bara bidragit till en större geografisk spridning, utan har också medfört en utvidgning av politiska gemenskaper utanför nationella gränser. Detta har i sin tur resulterat i ökade krav på anpassning av politisk representation för att bättre reflektera den förändrade verkligheten och inkludera röster från en alltmer globaliserad och transnationell befolkning (Peltoniemi, 2016, s. 19 & Peltoniemi, 2018, s. 15).

Vid analyser av politiskt deltagande och väljarbeteende bland utlandsboende medborgare, är det särskilt viktigt att först klargöra skillnaden mellan begreppen nationell och transnationell identitet. Nationell identitet framträder oftast genom en känsla av gemenskap eller samhörighet med andra medborgare i hemlandet, vilket kan exempelvis inkludera gemensamma insikter i landets historia, normer, språk alternativt kultur (Peltoniemi 2018, s. 33-34; Brady & Kaplan 2000). Å andra sidan, grundar sig transnationell identitet i en dubbel tillhörighet till flera nationalstater. För migranter innebär det oftast en identifikation både med hemlandet och det nya bosättningslandet (Tsuda 2012, s. 642). Denna dubbla identifikation kan dock förekomma i olika former beroende på individers personliga erfarenheter. Om migranter exempelvis upplever negativa erfarenheter i det nya bosättningslandet, såsom marginalisering, kan detta resultera i en förstärkt koppling till hemlandet parallellt som känslan av samhörighet med bosättningslandet avtar (Tsuda 2012, s. 642; Schiller 1999). Samtidiga transnationella band är dock möjliga och enligt Tsuda (2012) är dessa band mer förekommande bland migranter med högre utbildning och professionella karriärer som känner sig mer socialt välkomna och upplever mindre diskriminering. Denna migrantgrupp har därför enklare att agera mellan olika kulturella miljöer och upprätthålla relationer med sitt hemland, samtidigt som de integreras i det nya samhället (Tsuda 2012, s. 643). Även om en del migranter tenderar att känna en djupare anknytning till det ena landet, brukar de flesta ändå bevara identiteter och relationer som förbinder dem samtidigt med flera länder (Schiller m.fl., 1992, s. 11).

Förutom nationella och transnationella identiteter, har den ökande migrationen också lyft fram betydelsen av utlandsröstning, vilket är ett växande intresseområde för individer som

temporärt eller permanent bor i andra länder (Braun & Gratschew, 2007, s. 1). I allmänhet har rösträtten betraktats som kärnan i demokratiskt medborgarskap, med den allmänna åsikten att medborgare som befinner sig utomlands vid tillfället av ett val bör behålla sin rösträtt i hemlandet. I många länder har möjligheten att rösta från utlandet funnits redan i början av 1900-talet (Peltoniemi 2018, s. 50). Dock kan utövandet av denna rättighet stöta på hinder i form av institutionella valregler (Solevid 2016, s. 233). André, Dronkers och Need (2014) betonar att utlandsboende medborgares mindre frekventa deltagande i nationella val, tillsammans med deras ökande demografiska andel i Europa, utgör en betydande utmaning för den representativa demokratins legitimitet (André m.fl., 2014, s. 7). Den växande andelen av utlandsboende medborgare kombinerat med framväxten av nya teknologier som underlättar röstning från utlandet, har ökat betydelsen av gränsöverskridande politiskt deltagande. Denna fråga har blivit allt viktigare i ljuset av den ständigt ökande globala migrationen och kräver därför fortsatt akademisk uppmärksamhet, särskilt när det har funnits en tendens att dessa frågor uteslutas från analyser (Peltoniemi, 2016, s. 19; Gamlen, 2015).

3.2.1 Sambandet mellan transnationalism och valdeltagande

Det transnationella politiska engagemanget bland migranter sträcker sig över ett brett område av handlingar, från att utnyttja sin rösträtt till att kandidera i val och vara engagerade i politiska föreningar samt kampanjer (Levitt & Jaworsky, 2007, s. 136). Dessa handlingar drivs av olika faktorer som demografiska aspekter, tillgängligheten till resurser, personlig motivation, storleken på individens sociala nätverk och graden av anknytning till både hemlandet och det land där personen för närvarande bor (Solevid, 2016, s. 253 & Ahmadov & Sasse, 2016, s. 2). Övriga faktorer som påverkar detta engagemang inkluderar också nivån på politisk mobilisering, de institutionella omständigheterna och tillgången till information (Escobar et al., 2014, s. 9-10). Tillsammans formar dessa faktorer migranternas möjligheter att involvera sig i det politiska livet över nationsgränserna.

Forskningens framsteg mot en större förståelse för transnationellt politiskt deltagande bland migranter har belyst alltmer vikten av de institutionella strukturernas roll i gränsöverskridande politiskt deltagande. I denna kontext betonar Itzigsohn (2000) betydelsen av stödjande faktorer såsom invandrarorganisationer och de politiska partierna samt bredare samhällsstrukturerna i ursprungslandet, vilka antingen kan underlätta eller försvåra det politiska initiativet bortom nationella gränser. Genom att undersöka dessa faktorer, framhåller Itzigsohn vikten av att ha tillgång till stödjande institutionella strukturer, vilka är avgörande för migranternas förmåga att engagera sig i politiska processer oavsett geografisk placering (Itzigsohn, 2000, s. 1139-1150). Østergaard-Nielsen (2002) bygger vidare på dessa synpunkter genom att understryka betydelsen av inkluderande politiska system. Om

uppbyggnaden av samhällets politiska system inte kan uppfattas som inkluderande och öppen för migranter, finns det en risk att de utesluts från de demokratiska handlingarna. Denna insikt belyser således hur den strukturella öppenheten i politiska system är avgörande för att skapa tillräckligt goda förutsättningar för migranter att delta i politiken (Østergaard-Nielsen, 2002, s. 264). Genom att följa en liknande forskningslinje har Peltoniemi (2018) undersökt transnationella band specifikt bland utlandsfinländare. Enligt resultaten visar utlandsfinländare en hög grad av transnationell identifikation. Denna identifiering indikerar att finländare som bor utomlands känner en stark anknytning inte bara till Finland utan även till deras nuvarande bostättningsland. Dock påpekar Peltoniemi att en stark identifikation med Finland inte nödvändigtvis ökar sannolikheten för att rösta i Finlands val, vilket tyder på att andra faktorer, som exempelvis avstånd till röstningslokalen, har en starkare inverkan på utlandsfinländares deltagande i hemlandets val (Peltoniemi, 2018, s. 167-171). Peltoniemi (2015) har tidigare konstaterat att utlandsfinländares utmaningar i valdeltagande beror till stor del på de institutionella faktorerna (Peltoniemi, 2015, s. 213).

Sammantaget belyser den tidigare forskningen ett komplext nätverk av både individuella drivkrafter och demokratiers institutionella förutsättningar i utformningen av transnationellt politiskt deltagande bland utlandsboende medborgare. Om samhällets institutionella strukturer inte återspeglar behoven hos individer bosatta utomlands, kan det leda till ett betydande hinder för deras deltagande i hemlandets politiska aktiviteter. Det är därför av yttersta vikt att politiska system utformas med en medvetenhet om dessa diasporagrupperns unika livssituationer.

3.3 Brevröstning.

I och med den ökande migrationen har utvecklingen av mer inkluderande politiska strukturer och tillhandahållandet av bekväma röstningsmetoder, blivit allt viktigare frågor för att upprätthålla demokratins principer om de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 101/2017 rd, s. 15-16). Utlandsröstning består av två huvudsyften. För det första bidrar det till att säkerställa förverkligandet av de politiska rättigheterna, och för det andra bidrar det till att öka det politiska deltagandet, vilket i sin tur förväntas skapa mer förtroende och tillit till både demokratin och valprocessen. Den ökande migrationen har dock lett till att vissa befolkningsgrupper riskerar att marginaliseras från det politiska systemet, vilket i sin tur ifrågasätter den representativa demokratins legitimitet (Lacy, 2007, s. 137). För att bemöta dessa utmaningar har alternativa röstningsmetoder, som inte utförs vid de traditionella röstningslokalerna på valdagen (precinct-place voting), identifierats som effektiva verktyg för att underlätta valdeltagandet för utlandsboende väljare. Syftet med de bekväma röstningsmetoderna är att förenkla valprocessen och minska kostnaderna genom att erbjuda

flera alternativa sätt att avge sin röst i hemlandets val. Sådana röstningsmetoder inkluderar bland annat att förhandsrösta, skicka in sin röst per brev eller lägga sin röst via en säker webbsida, men grundtanken i hela konceptet är densamma, det vill säga att göra det enklare och mindre kostsamt för väljaren (Gronke m.fl., 2008, s. 438).

Nya framsteg och reformer inom valdeltagande, såsom införandet av brevröstning, har genomförts med målet att erbjuda mer alternativa sätt för utlandsboende medborgare att delta i val. Denna strategi är särskilt inriktad på att minska de praktiska och ekonomiska kostnaderna i röstningshandlingen, vilket teoretiskt sätt borde leda till ett högre valdeltagande bland utlandsboende väljare (Karp & Banducci, 2000, 223-225). Denna teoretiska förväntning har undersökts av Karp och Banducci (2000), där de analyserade valdata från Oregon för att belysa effekten av att endast tillåta röstning via brev, känt som "Voting Only By Mail" (VOBM). Enligt deras forskning har VOBM bidragit till att förenkla valprocessen och minska kostnaderna i röstningshandlingen, vilket i sin tur har resulterat i ett högre valdeltagande, särskilt bland de individer som redan tidigare haft en högre benägenhet att rösta (Karp & Banducci, 2000, 233-234). Erfarenheterna från övriga länder som Sverige och Schweiz, har ytterligare stärkt argumentet för brevröstningens positiva effekt. Sedan implementeringen av brevröstning i Sverige år 2002 har valdeltagandet bland utlandssvenskar ökat från 26,8 procent år 1998 till 43,5 procent år 2018 (Himmelroos et al., 2022, s. 32). Under perioden 2002 till 2014 observerades också en betydande ökning av antalet mottagna brevröster i Sveriges riksdagsval, från 18 318 till sammanlagt 38 893 brevröster, vilket ytterligare bekräftar brevröstningens viktiga roll i att främja och underlätta valdeltagandet (RP 101/2017 rd, s. 8). Brevröstningen har också haft en positiv effekt i Schweiz, där metoden gradvis implementerades över olika kantoner mellan åren 1978 och 2005. Valdeltagandet ökade särskilt i de kantoner med traditionellt lägre valdeltagande och där brevröstning togs i bruk efter år 1994 (Luechinger m.fl., 2007, s. 167-168 & 191).

Att mäta brevröstningens direkta inverkan kan emellertid vara utmanande med tanke på den samtidigt växande populationen av utlandsboende medborgare (Peltoniemi m.fl., 2019, s. 181). Dock indikerar de internationella observationerna ovan att brevröstning har bidragit till att både förenkla valprocessen och öka valdeltagandet sedan dess införande. Även om lagändringen i Finland trätt relativt nyligen i kraft, har tidigare studier utforskat brevröstningens potential att engagera väljare och dess övergripande effekt på valdeltagande. Tidigare forskning har dock framhävt vikten av att förstå dess dynamik inom olika samhällskontexter. Faktorer såsom brevröstningens tillgänglighet och hur väl metoden accepteras av väljarna kan skilja sig åt, beroende på till exempel valsysteemets utformning och graden av medborgarnas förtroende för röstningsmetodens integritet. Detta betyder att brevröstningens effektivitet och påverkan kan variera betydligt mellan olika grupper och måste därmed bedömas med hänsyn till specifika nationella sammanhang (se t.ex. Nemčok & Peltoniemi, 2021, s. 424-425 & Wass m.fl., 2021, s. 4-5).

3.3.1 Sambandet mellan brevröstning och valdeltagande

Baserat på teorin om Rational choice har Downs (1957) identifierat tidsåtgången som en mycket framträdande kostnad för väljaren i samband med valprocessen, vilket inkluderar alltifrån registrering till själva röstningshandlingen (Downs 1957, s. 265). I Finland är tröskeln för att rösta relativt låg tack vare ett valsysteem som inte kräver förhandsregistrering (Peltoniemi 2016, s. 20). Däremot behöver finländare bosatta utomlands göra en extra ansträngning för att ta reda på sin närmaste röstningslokal, informera sig om kandidaterna och partierna samt bege sig till röstningslokalen för att kunna avlägga sin röst. Dessutom kan valdeltagandet leda till betydligt högre kostnader, särskilt om den närmaste röstningslokalen är beläget i en annan stad eller till och med i ett närliggande land (Nemcock & Peltoniemi 2021, s. 423). Den traditionella röstningsmetoden, där utlandsboende väljare måste fysiskt besöka en röstningslokal, kräver därför en betydligt större ansträngning jämfört med brevröstning.

När det kommer till den rationella valteorin har tidigare studier fokuserat på de kostnader som associeras med valdeltagande. Enligt Peltoniemi (2018) är det huvudsakliga skälet till det låga valdeltagandet bland utlandsfinländare de geografiska avstånden till röstningslokalerna. I sin studie konstaterar hon att de individer som bor inom en radie av 20 kilometer från närmaste röstningslokal visar en betydligt högre benägenhet att delta i val, med en sannolikhet som är mer än sju gånger större, jämfört med de individer som bor mer än 200 kilometer bort från närmaste röstningslokal (Peltoniemi, 2018, s. 168). Att vissa väljare avstår från röstandet kan givetvis också bero på faktorer som exempelvis lågt engagemang för medborgerliga aktiviteter och bristande motivation. Trots att dessa socio-psykologiska faktorer, enligt Peltoniemi (2016), oftast hör till de främsta orsakerna för lågt valdeltagande, kan ett mer tillgängligt röstningssystem som både minskar tiden och det praktiska besväret, uppmuntra också dem med lägre grad av inre motivation. Även om minskningen av de direkta kostnaderna, som förekommer i valdeltagande, inte nödvändigtvis skulle leda till stora öknings i röstningsaktiviteten, är det ändå betydligt enklare att ändra på de geografiska avstånden än utmaningarna med väljarnas motivation. Detta beror på att de institutionella förändringarna är mer praktiska och enklare att genomföra än en förändring av väljarnas individuella attityder kring valdeltagande (Peltoniemi, 2016, s. 21; Bhatti 2012).

Brevröstning består dock av vissa nya egenskaper som inte framkommit i den traditionella röstningsmetoden. För att kunna brevrösta i Finlands val krävs det att väljaren först beställer de nödvändiga dokumenten från Justitieministeriets valtjänst och därefter skickar valsedelen till den centrala valnämnden i rätt kommun senast två dagar före valet. Utöver dessa krav, måste två vuxna närvara som vittnen vid röstningen och intyga sin närvaro med både signaturer och kontakttuppgifter. Det är således viktigt att notera att ansvaret för själva valprocessen ligger på den enskilda väljaren, till skillnad från den traditionella röstningsmetoden där valmyndigheten har i stort sett ansvar över hela processen. Denna

omfördelning av ansvar var dessutom en av huvudorsakerna till varför beslutsfattarna var tveksamma till brevröstningens användning (Wass m.fl., 2021, s. 4-5). Förutom logistiska och praktiska åtaganden, kan brevröstning dessutom vara förknippad med ett antal potentiella risker, som exempelvis bristfälliga identitetskontroller, förseningar eller skador på röstsedlarna och risken för förfalskningar av röstmaterialet (RP 101/2017 rd, s. 17-19). Peltoniemi (2018) lyfter fram i sin studie att det inte finns någon metod för att förhindra risken för bedrägeri vid användningen av bekväma röstningsmetoder. Dock tillägger hon att oron för valbedrägeri ofta kan vara överdriven, eftersom det finns brist på verkliga bevis som skulle stödja dessa påståenden (Peltoniemi, 2018, s. 128-129). Brevröstning och traditionell röstning står således inför en avvägning av både för- och nackdelar. Sist och slutligen kräver brevröstning ett stort förtroende från väljarna, vilket är avgörande för att kunna dra nytta av de fördelar som metoden avser att erbjuda (Nemčock & Peltoniemi 2021, s. 424)

Då det gäller väljarnas sociodemografiska och socioekonomiska egenskaper och bakgrunder bekräftar tidigare studier att själva väljargruppen inte förändras i någon större utsträckning efter införandet av mer bekväma röstningsmetoder. Trots att dessa röstningsmetoder kan underlätta valdeltagandet, verkar de inte särskilt locka till sig demografiska grupper som traditionellt sett deltar i mindre grad. Southwell och Burchett (2000) konstaterar att brevröstning kan främja ett ökat valdeltagande särskilt bland politiskt intresserade väljare, som finner de traditionella röstningsmetoderna för besvärliga eller tidskrävande (Southwell & Burchett, 2000, s. 844 & Neeley & Richardson, 2001, s. 389). Liknande slutsatser dras av Karp och Banducci (2000), som påpekar att även om en förenkling av valprocessen har sina fördelar för aktiva väljare, leder det inte till någon märkbar ökning av valdeltagandet bland de som redan visar ett svagt intresse för att utöva sin rösträtt (Karp & Banducci, 2000, s. 233-234). Att öka det totala valdeltagandet med syftet att underlätta röstningshandlingen, löser inte automatiskt problemet med den nuvarande socioekonomiska obalansen i valdeltagandet, eftersom de åtgärder som underlättar röstning kommer att främst gynna de väljare som redan är mer politiskt aktiva. Detta innebär att även om brevröstning kan bidra till att öka valdeltagandet bland vissa individer, krävs det andra åtgärder för att adressera de specifika hinder som olika samhällsgrupper kan möta i sitt valdeltagande (Berinsky, 2005, s. 482-485).

3.3.2 Utlandsfinländares valdeltagande sedan 2019

Införandet av rösträtt för finska medborgare bosatta utomlands ägde rum år 1958. Det var dock ända fram till riksdagsvalet 2019 som röstningsalternativen för utlandsboende finländare begränsades endast till personlig röstning vid Finlands diplomatiska representationer eller tillfälliga röstningslokaler i deras bosättningsländer, eller genom besök

till röstningslokaler i Finland (Peltoniemi 2016, s. 19 & vaalit.fi). Detta ledde till att fysisk distans och begränsad tillgång till röstningslokaler utgjorde betydande hinder för utlandsfinländarnas valdeltagande före brevröstningsreformen trädde i kraft (RP 101/2017 rd, s. 6-10).

Peltoniemi (2018) har i sina tidigare studier identifierat flera faktorer bakom det låga valdeltagandet bland utlandsfinländare, bland annat praktiska svårigheter såsom långa avstånd till röstningslokaler, brist på tillräcklig god information om det politiska läget i hemlandet och en känsla att deras röster inte har någon större betydelse (Peltoniemi, 2018, s. 118-120). En ytterligare intressant insikt som framkommer i en annan studie genomförd av Peltoniemi m.fl. (2019), är hur dubbelt medborgarskap kan påverka valdeltagandet. Resultaten från undersökningen visar nämligen att endast omkring 10 procent av de utfrågade utlandsfinländarna med dubbelt medborgarskap deltog i riksdagsvalet 2015, jämfört med 20,8 procent av de utlandsfinländare med enbart finskt medborgarskap. Detta påvisar att dubbelt medborgarskap kan också minska utlandsfinländarnas drivkraft för politiskt engagemang i hemlandet, eftersom de blir alltmer integrerade i sina nya samhällen. Tidigare forskning har därmed belyst flera utmaningar som utlandsfinländare kan möta i sitt politiska deltagande från utlandet, där varken enstaka åtgärder eller reformer ensamt kan lösa alla utmaningar (Peltoniemi m.fl., 2019, s. 180-184). Intressant nog har det ändå skett en tydlig ökning i valdeltagandet bland utlandsboende finländare sedan brevröstningsreformen trädde i kraft. Detta tyder på en positiv riktning i hur engagemanget för hemlandets val har utvecklats, vilket ger värdefulla insikter om potentialen för förbättrad inkludering av utlandsfinländare (Justitieministeriet).

I Europaparlamentsvalet observerades en ökning i valdeltagandet från 4,3 procent år 2014 till 5,8 procent år 2019. För riksdagsvalen var förbättringen ännu mer märkbar, med en ökning från 10,1 procent år 2015 till 12,6 procent år 2019. Även om det skedde en liten minskning till 12,2 procent i riksdagsvalet 2023, var valdeltagandet fortfarande högre än innan reformen. Den mest framträdande ökningen sedan reformens införande är presidentvalet 2024, där valdeltagandet steg till 16,1 procent i den första omgången och 16,5 procent i den andra omgången. Detta utgör en betydande förbättring jämfört med valdeltagandet på 13,3 procent år 2018 (Justitieministeriet). Trots att det finns begränsad tillgång på statistik gällande användningen av brevröster från specifika bosättningsländer, erbjuder datan från Finlands senaste president- och riksdagsval värdefulla observationer. Enligt den samlade statistiken utnyttjades brevröstningsalternativet sammanlagt av 4089 väljare under den första omgången av presidentvalet 2024, medan antalet minskade till 3336 under den andra omgången. Vidare registrerades närmare 6 200 brevröster under riksdagsvalet 2019, medan 2023 års riksdagsval såg en nedgång till omkring 4 000 brevröstare (Söderström, 2024 & Kaivanto, 2024).

Även om man kan notera ett ökande valdeltagande bland utlandsfinländare sedan 2019, är det fortfarande en relativt liten andel som utnyttjar brevröstning med tanke på det totala antalet utlandsboende finländare. Detta kan eventuellt förklaras av bekymmer över

valbedrägeri eller en allmän okunskap om brevröstning som metod, med tanke på att den är relativt nyligen introducerad. Emellertid framhåller Peltoniemi (2018) i sin studie att utlandsfinländare redan före reformens införande har visat ett stort intresse för mer bekväma röstningsmetoder. Bland de tillfrågade angav närmare hälften att de definitivt eller sannolikt skulle utnyttja brevröstning om detta alternativ erbjöds i framtiden (Peltoniemi, 2018, s. 137-140). Därmed kan man konstatera att det stora intresset och stödet för mer bekväma röstningsmetoder har ändå återspeglat ett tydligt behov av att göra Finlands röstningsmetoder mer tillgängliga och användarvänliga för utlandsboende finländare, även om en relativt liten andel av dem röstat per brev sedan reformens införande.

4. Bakgrund till brevröstningsreformen

För många utlandsfinländare har deltagandet i hemlandets val medfört betydande hinder, trots de grundlagsenliga garantierna om likabehandling inför lagen. I Finland har tillgängligheten till röstningslokaler säkrats genom att placera dem på platser där finländare vanligtvis rör sig, såsom köpcentrum och bibliotek. Trots dessa åtgärder har tillgängligheten till röstningslokaler utomlands varit till stor del begränsad och beroende av utrikesförvaltningens resurser och verksamhetsställen. I grannlandet Sverige, där majoriteten av utlandsfinländarna för närvarande bor, har det oftast funnits omkring 30-35 röstningslokaler spridda över olika delar av landet. Även om dessa röstningslokaler har varit tillgängliga, ansåg beslutsfattarna att många utlandsfinländare fortfarande var förhindrade att delta i val på grund av långa geografiska avstånd. För att hantera denna ojämlikhet, framstod behovet av att förbättra de faktiska möjligheterna till röstning för dessa väljargrupper. Med tanke på valsystemets tillförlitlighet har fysisk närvaro vid en röstningslokal traditionellt sett betraktats som en viktig säkerhetsåtgärd för att skydda valhemligheten bland väljarna. Detta har dock medfört praktiska utmaningar särskilt för de väljare som har långa avstånd till närmaste röstningslokal (RP 101/2017 rd, s. 9-15).

Införandet av brevröstningsreformen var en lång process. Det var främst medborgarorganisationen Finland-Samfundet och Utlandsfinländarparlamentet, som tog initiativet till denna lagändring (Borg m.fl., 2020, s. 341). Redan från 1990-talet har Finland-Samfundet och Utlandsfinländarparlamentet drivit omfattande kampanjer för att inkludera möjligheten till brevröstning för utlandsbosatta finländare. Efter en lång period av kampanjer godkände riksdagen lagförslaget i november 2017, som officiellt trädde i kraft den 1 november 2018. Den nya lagen implementerades för första gången under riksdagsvalet 2019, vilket markerade en historisk förändring i det finska valsystemet (Peltoniemi m.fl., 2019, s. 179).

Den genomförda reformen är ett viktigt framsteg för att visa hur institutionella förändringar i valsystem kan främja utlandsfinländarnas valdeltagande. Genom att införa möjligheten till brevröstning visar Finland sin omtänksamhet för att säkerställa att röstberättigade utlandsfinländare, oavsett var de befinner sig geografiskt, kan delta i den demokratiska processen på ett jämlikt sätt. Ur ett globalt perspektiv befinner sig utlandsfinländare idag i en jämförbar situation med röstberättigade från flera andra europeiska länder som även tillämpar brevröstning. På så sätt återspeglar lagändringen inte endast en förbättring bland utlandsfinländare, utan förstärker även Finlands ställning som en integrerad del av den demokratiska gemenskapen inom Europa (RP 101/2017 rd, s. 15-16)

5. Hypoteser

De teoretiska ramverken och litteraturoversikten har bidragit till en djupgående förståelse av de olika faktorerna som influerar valdeltagandet hos utlandsboende medborgare. Baserat på insikterna från litteraturoversikten blir det uppenbart att en flerdimensionell förståelse för interaktionen mellan diverse faktorer är avgörande för att förstå utlandsboende medborgares väljarbeteende. Ett framträdande exempel på en åtgärd som syftar till att främja valdeltagandet bland dessa medborgare är implementeringen av brevröstning. Denna metod har erkänts som en avgörande faktor för att minska praktiska och ekonomiska hinder och därigenom skapa en mer tillgänglig och inkluderande valprocess (se t.ex. Karp och Banducci, 2000). Denna utveckling belyser den omfattande interaktionen mellan valsystemets strukturella aspekter och individuella väljarbeteenden, vilket är grundläggande för att förstå hur institutionella förändringar kan främja valdeltagandet bland de utlandsboende medborgarna. Mot bakgrund av dessa observationer har uppsatsens hypoteser formulerats på ett sätt som bidrar till en mer ingående analys av hur införandet av brevröstning, specifikt bland utlandsfinländare i Sverige, kan minska praktiska och ekonomiska hinder, förstärka känslan av medborgerlig plikt och främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet över nationsgränserna.

Från ett rationalistiskt perspektiv grundar individens beslut att delta i val på en avvägning mellan de kostnader och fördelar som röstningshandlingen medför. Inom ramen för den rationella valteorin har särskilt Peltoniemi belyst hur geografisk distans till röstningslokalen utgör en betydande kostnad som minskar sannolikheten för valdeltagande. Empiriska studier har bekräftat detta mönster och visar att ju större avståndet är mellan väljarnas bostad och den närmaste röstningslokalen, desto mindre benägen är väljarna att faktiskt delta i val (se t.ex. Downs, 1957 & Peltoniemi, 2018). Med detta som grund lägger uppsatsen fram hypotes 1 på följande sätt:

H1: Införandet av brevröstning minskar de praktiska och ekonomiska hindren för att delta i hemlandets val bland utlandsfinländare i Sverige.

På det emotionella planet är det centralt att förstå de drivkrafter som motiverar individer till att delta i val. Känslor som medborgerlig plikt och samhörighet kan starkt motivera individen att utnyttja sin rösträtt. Trots detta kan kostnader som är associerade med traditionellt valdeltagande fortfarande utgöra ett hinder även för dem som känner en starkare

plikt-känsla, vilket i sin tur kan påverka deras förmåga att rösta (se t.ex. Blais & Achen, 2019 & Fiorina, 1976). Med detta som grund lägger uppsatsen fram hypotes 2 på följande sätt:

H2: Införandet av brevröstning förstärker känslan av medborgerlig plikt bland utlandsfinländare i Sverige.

Från det transnationella perspektivet understryks betydelsen av att medborgare som lever utanför sitt hemland kan delta i demokratiska aktiviteter över nationsgränser, där institutionernas roll blir central för att möjliggöra sådant deltagande. Forskning inom detta fält har framhävt vikten av hållbara och inkluderande infrastrukturer som kan stödja och underlätta sådant engagemang, vilket förutsätter att politiska system förblir tillgängliga för alla medborgare oavsett deras geografiska placering (se t.ex. Itzigsohn 2000, Østergaard-Nielsen, 2002 & Peltoniemi 2015). Med detta som grund lägger uppsatsen fram hypotes 3 på följande sätt:

H3: Införandet av brevröstning förstärker det demokratiska och transnationella politiska deltagandet bland utlandsfinländare i Sverige

Med dessa tre hypoteser utgår jag ifrån att utlandsfinländare i Sverige borde betrakta brevröstning som ett praktiskt verktyg för att minska kostnader för valdeltagande, en metod för att upprätthålla och förstärka de emotionella och gränsöverskridande banden till hemlandet och som en drivkraft för ökat politiskt engagemang från utlandet. Dessa hypoteser illustrerar en samverkan mellan tillgängliga och kostnadseffektiva röstningsmetoder, möjligheten till transnationellt politiskt deltagande och den inre känslan av medborgerlig plikt, vilka skapar en självförstärkande effekt där varje del bidrar till att stödja de andra. Även om det framgick i uppsatsens litteraturöversikt att tidigare forskning har visat att en förenkling av valprocessen inte nödvändigtvis leder till ökat valdeltagande bland alla befolkningsgrupper, kan brevröstning ändå uppmuntra till ökat deltagande bland de medborgare som redan är mer positivt inställda till att utöva sin rösträtt, men som på grund av praktiska hinder inte har haft möjligheten att delta. Det faktum att brevröstning har bevisats öka valdeltagandet i andra länder, tillsammans med det allmänna intresset för mer bekväma röstningsmetoder före reformens genomförande, förstärker argumentet för dess potential att betraktas som en betydande infrastrukturell och institutionell reform bland utlandsboende finländare i Sverige.

6. Metod och data

Genom en enkätundersökning syftar denna uppsats till att fördjupa förståelsen för hur brevröstningsreformen har påverkat utlandsfinländares inställning och förmåga att delta i hemlandets val sedan lagändringen trädde i kraft. Särskild uppmärksamhet läggs på reformens kapacitet att minska praktiska och ekonomiska hinder, förstärka känslan av medborgerlig plikt och främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet bland utlandsfinländare i Sverige. Uppsatsens metoddel inleds med att definiera den valda forskningsmetoden för studien, följt av en beskrivning av hur datainsamlingen har genomförts. Efter det kommer en beskrivning av vilka variabler som studeras och en förklaring av hur dessa analyseras. Avslutningsvis läggs fokus på att granska uppsatsens validitet och reliabilitet.

6.1 Forskningsmetod

Inom det akademiska fältet har tidigare studier av valdeltagande och väljarbeteende inkluderat både kvalitativa och kvantitativa forskningsansatser. Dessa metodologier har varit viktiga för att fördjupa kunskapen om ämnet med en mångfald av forskningsperspektiv och fynd. I denna uppsats har jag beslutat att fokusera på en kvantitativ forskningsstrategi, där fokus ligger på statistisk utforskning av samband mellan olika variabler. Kvantitativ forskning utmärker sig genom både sin strukturerade och statistiskt grundade metodik, vilken erbjuder en objektiv grund för datainsamling och analys. Kvantitativ forskning tenderar att inriktas på observation och mätning av beteendemönster, med särskilt fokus på att identifiera variationer och trender i dessa mönster. Denna metodik är därför särskilt effektiv för att bearbeta större datamängder, vilket är en styrka i att identifiera mönster och trender på en bred skala. Trots dessa styrkor kan kvantitativa metoder ha begränsningar i att fullständigt återge de djupare och mer kontextuella aspekterna av studieobjektet, vilket kan ses som en svaghet (Bryman 2011, s. 39-41, 150–160). Dock anser jag att det är av yttersta vikt att begränsa subjektivitetens inverkan i studier som denna. Syftet är att identifiera mönster och trender i mottagandet av brevröstning bland utlandsfinländare i Sverige efter att möjligheten infördes, snarare än att utforska de individuella åsikterna bakom varje väljares beslut att

använda sig av denna röstningsmetod. Det är viktigt att notera att valet av forskningsmetod bör dessutom grundas i forskningsfrågans natur och de specifika målen man vill uppnå med studien (Bryman 2011, s. 40). I detta fall har en kvantitativ ansats bedömts som mest lämplig för att uppnå en hög grad av objektivitet och tillförlitlighet i analysen av hur utlandsfinländare i Sverige ser på brevröstningsmetoden när det kommer till valdeltagande i hemlandet. Dessutom lämpar sig studiens specifika frågeställningar bättre för en enkätundersökning, vilket ytterligare motiverar valet av en kvantitativ metod.

6.2 Datainsamlingsmetod och urval

Datainsamlingen för denna uppsats baseras på en elektronisk enkätundersökning som skapats med hjälp av verktyget Survey & Report vid Lunds universitet.⁵ Enkätundersökningen valdes för dess effektivitet och praktiska möjlighet att nå en bred grupp av utlandsfinländare i Sverige. Genom att omvandla enkätundersökningens svar till numeriska data, tillåts en mer strukturerad analys som kan kopplas till de teoretiska ramverken för att utforska mönster och samband. Trots enkätens fördelar finns det även vissa utmaningar, såsom begränsningar i interaktionen med deltagarna, svårigheter att följa upp svar med ytterligare frågor, oklarheter kring vem som faktiskt svarar och risk för högt bortfall. För att motverka en del av dessa nackdelar är det avgörande att enkäter inleds med en tydlig introduktion som förklarar studiens syfte, ger klara instruktioner och har en tilltalande layout (Bryman 2011, s. 228-232).

Urvalet för enkätundersökningen har fokuserat specifikt på utlandsfinländare som är över 18 år och bor i Sverige. Som den största gruppen av utlandsfinländare utanför hemlandet, utgör denna grupp i Sverige ett mycket relevant och representativt urval för min undersökning (Oinonen, 2022 & Bruun, 2018). Detta urval framhäver inte bara den omfattande finska närvaron i Sverige, utan öppnar även upp för djupgående insikter om deras unika erfarenheter angående valdeltagande från utlandet. För att nå potentiella deltagare användes en kombinerad metod för urval av deltagare, som inkluderade bland annat målinriktat urval och snöbollsurval. Målinriktat urval, även känt som bekvämlighetsurval, användes för att välja ut deltagare baserat på tillgänglighet och befintliga kontakter. Snöbollsurval tillämpades för att låta deltagarna föreslå ytterligare kandidater, vilket bidrog till en fördjupad kontakt med den finländska gemenskapen i Sverige (Bryman 2011, s. 190-197). För att ytterligare förstärka urvalets storlek, implementerades en digital strategi som involverade spridning av studiens enkät via specifikt utvalda Facebook-grupper riktade mot finländare bosatta i Sverige. Denna digitala strategi var avsedd att maximera urvalet och engagera en bredare grupp av potentiella deltagare. Kompletterande data för uppsatsen har

⁵ Detaljer kring enkätens utformning och uppbyggnad finns i kapitel 11

också inhämtats från en mängd olika källor, inklusive litteratur, vetenskapliga artiklar, officiell statistik från finländska myndigheter och internetbaserade resurser. Detta tillvägagångssätt har inkluderat en mångfald av perspektiv och analyser, där varje källtyp bidragit med sina unika insikter.

För att säkerställa tillräcklig datamängd, var det avgörande att noggrant överväga antalet deltagare i undersökningen. Den omfattande migrationsströmmen har resulterat i att finländare bosatta i Sverige numera representerar cirka 110 000 individer med rösträtt (Auvinen, 2023). Denna uppskattning av populationsstorleken (N) visar på en betydande närvaro av potentiellt engagerade utlandsfinländare i Sverige, som kan ha åsikter angående brevröstning. Trots den stora populationsstorleken och det potentiella intresset för brevröstning, är det emellertid viktigt att understryka att det är praktiskt omöjligt att nå ett omfattande urval av denna grupp inom ramen för en masteruppsats. För den aktuella studien fastställdes därför urvalsstorleken (n) till 100 röstberättigade utlandsfinländare bosatta i Sverige (Bryman 2011, s. 183 & 191). Överraskande nog visade det sig att deltagarantalet översteg förväntningarna och den slutgiltiga storleken på urvalet uppgick till 128 respondenter.

Enkäten var tillgänglig under perioden 12.03.2024 - 19.03.2024 och innehöll sammanlagt tolv frågor, avsedda att samla in information om utlandsfinländarnas åsikter gällande brevröstningsmetoden. Frågorna var utformade med ett flervalssystem för att ge deltagarna möjlighet att välja de svarsalternativ som bäst motsvarade deras åsikter. Dessa alternativ varierade från exempelvis "Mycket väl" till "Inte alls väl" för kännedom om brevröstning och "Mycket effektivt" till "Inte alls effektivt" för att bedöma brevröstningens effektivitet. Frågorna i enkäten grundade sig på uppsatsens tre teoretiska ramverk, tidigare forskning som förekommer i litteraturöversikten och deltagarnas demografiska uppgifter. Frågorna utformades på ett enkelt och begripligt sätt för att förhindra svårigheter eller onödig tidsåtgång för respondenterna i tolkningen av frågeställningarna. Dessutom ställdes frågorna på ett sådant sätt att de inte efterfrågade känsliga personuppgifter, vilket säkerställde deltagarnas integritet. För att garantera ett jämlikt deltagande oavsett språkbakgrund, var enkäten tillgänglig på både svenska och finska, vilket möjliggjorde för såväl finsk- som svenskspråkiga finländare i Sverige att delta på samma villkor. Enkäten utformades som en publik enkätundersökning, möjliggörande svar en gång per enhet eller webbläsare för varje mottagare av länken. Denna metod valdes för att öka tillgängligheten och höja svarsfrekvensen i undersökningen.

6.3 Beroende och oberoende variabel

I vetenskaplig forskning är ett centralt mål att identifiera och förstå sambanden mellan olika fenomen. Denna strävan involverar en noggrann klassificering av variabler, vilka traditionellt indelas i två huvudkategorier, nämligen beroende och oberoende variabler. Beroende variabler är de fenomen vars förändringar eller variationer undersöks för att utvärdera hur de påverkas av andra faktorer. De oberoende variablerna, ofta kallade förklarings- eller orsaksvariabler, representerar å andra sidan de faktorer som antas influera eller påverka den beroende variabeln. Genom att observera dessa variabler kan man dra slutsatser om sambanden mellan orsak och verkan. Diskussionen om beroende och oberoende variabler är avgörande inom den akademiska forskningen, eftersom den inte enbart underlättar analysen av interaktionerna mellan olika faktorer, utan även är väsentlig för en vetenskapligt grundad tolkning av resultaten (Esaiasson m.fl., 2012, s. 50-52).

Denna uppsats tillämpar ovanstående koncept genom att utforska effekterna av införandet av brevröstning bland utlandsfinländare i Sverige. Genom att granska utlandsfinländarnas inställningar till denna valmetod, ämnar studien att tillhandahålla en djupgående förståelse för huruvida och på vilka sätt brevröstning kan påverka deltagandet i hemlandets demokratiska val. Den personliga användningen av brevröstning sedan 2019 har valts som studiens beroende variabel. Denna variabel operationaliseras genom den specifika frågeställningen: "Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?". Svaren på denna fråga ger insikt i respondenternas faktiska engagemang med brevröstningsmetoden och hur väl brevröstning fungerar som ett verktyg för politiskt deltagande för utlandsboende finländare. De oberoende variablerna i studien omfattar åsikterna relaterade till själva brevröstning, såsom dess uppfattade effektivitet att minska praktiska och ekonomiska hinder vid röstning från utlandet, dess inverkan på känslan av medborgerlig plikt och dess förmåga att främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet. Genom att analysera relationen mellan dessa oberoende variabler och den beroende variabeln av brevröstningens användning, syftar studien till att tillhandahålla insikter om brevröstningens övergripande effekter på utlandsfinländares valdeltagande i hemlandet, med särskild fokus på de som bor i Sverige.

Det är betydelsefullt att framhålla att eftersom brevröstning är en relativt ny reform i Finland, saknar många fortfarande personlig erfarenhet av att använda denna metod. Trots detta bidrar den insamlade datan, som omfattar både erfarna brevröstare och de som aldrig använt metoden, väsentligt till att förstå hur utlandsfinländare i Sverige förhåller sig till brevröstning. Denna inkluderande datainsamling möjliggör en mer nyanserad analys av hur olika erfarenhetsnivåer influerar individers åsikter om och förtroende för brevröstning som ett verktyg för politiskt deltagande. Genom att undersöka åsikter från ett brett spektrum av deltagare, kan studien effektivt klargöra brevröstningens upplevda effektivitet och dess roll i att främja politisk delaktighet, vilket understryker uppsatsens övergripande syfte.

6.4 Dataanalys

Kvantitativa metoder fokuserar vanligtvis på att undersöka variablernas variationer, centraltendenser och spridningsmönster. Eftersom variablerna hanteras på olika sätt beroende på deras inneboende statistiska egenskaper och tillhörighet till olika mätskalor eller nivåer, är det väsentligt att förstå denna distinktion. Variabler kan delas in i fyra huvudskalor: nominal-, ordinal-, intervall- och kvotskalor. Denna indelning skiljer mellan kvalitativa variabler, som representeras av nominal- och ordinalskalet, och kvantitativa variabler, som representeras av intervall- och kvotskalor. Denna distinktion är avgörande för att kunna tillämpa korrekta statistiska analyser och tolka data på ett rätt sätt. De undersökta variablerna i denna studie klassificeras som kvalitativa och rangordnas på en ordinalskalet. Ett typiskt användningsområde för variabler på ordinalskalet är ställningstaganden i undersökningar, där deltagarna kan välja mellan svarsalternativ som exempelvis sträcker sig från "Instämmer helt" till "Motsätter sig helt". Dock saknar variabler på en ordinalskalet nollpunkt och ekvidistans, vilket begränsar möjligheten till kvantitativa jämförelser av avstånd mellan dess kategorier. Dessutom innehåller dessa inte heller något inneboende matematiskt värde och fungerar därför främst som klassificeringar (Djurfeldt m.fl., 2010, s. 40–47).

Givet de begränsningar som finns för användningen av statistiska metoder och analyser med den insamlade datan, fokuserar denna uppsats primärt på deskriptiv statistik, där bivariat analys används för att utföra själva dataanalysen. Den bivariata analysen kommer att utföras med hjälp av korstabulering, det vill säga en metod som innebär att man korsvis jämför frekvensfördelningarna för två kvalitativa variabler. Bivariat analys används för att utforska relationerna mellan två variabler för att avgöra om en förändring i en variabel (den oberoende) orsakar en förändring i en annan variabel (den beroende). Detta hjälper också att urskilja äkta orsakssamband från skensamband, där variablerna verkar vara korrelerade men deras relation faktiskt beror på andra faktorer eller slumpmässiga omständigheter (Djurfeldt, 2010, s. 137-142). För att ge analysen ytterligare djup inkluderas också en korrelationsanalys, närmare sagt Pearsons korrelation, som undersöker styrkan och riktningen på sambandet mellan variablerna. Korrelationskoefficienten, som varierar mellan -1 och 1, avslöjar relationens karaktär; ett värde nära 1 indikerar ett starkt positivt samband där variablerna tenderar att öka i samma riktning, medan ett värde nära -1 indikerar ett starkt negativt samband, där en ökning i en variabel korrelerar med en minskning i den andra. Ett värde nära noll antyder däremot att det inte finns något entydigt mönster i hur variablerna påverkar varandra. För att fastställa om ett observerat samband är meningsfullt ur ett statistiskt perspektiv, är det viktigt att beakta p-värdet för korrelationskoefficienten. Ett p-värde mindre än 0,05 betraktas vanligtvis som gränsen för statistisk signifikans. Om p-värdet ligger under detta värde kan man med hög sannolikhet förkasta nollhypotesen, som hävdar att det saknas ett samband mellan de variabler som analyseras. Detta tecken på statistisk signifikans

förstärker argumentet för att det existerar ett verkligt samband mellan de variabler som analyseras (Bryman 2011, s. 326-334 & Spss-akuten).

Frågorna gällande de teoretiska perspektiven och relaterade hypoteserna är kärnan i uppsatsens dataanalys. Denna del av studien ägnas åt att utforska och testa föreslagna samband mellan variabler, vilket är avgörande för att bedöma hypotesernas trovärdighet. De övriga frågornas resultat testas också med hjälp av korstabulering som stöd för analysen och den övergripande effekten av brevröstningsreformen.⁶

6.5 Validitet och reliabilitet

För att bedöma kvaliteten på samhällsvetenskapliga undersökningar tar man ofta hänsyn till två centrala kriterier, nämligen validitet och reliabilitet. Validitet bedömer hur väl en undersökning faktiskt mäter det som den är tänkt att mäta. Detta omfattar flera former av validitet, inklusive begreppsvaliditet, som fokuserar på överensstämmelsen mellan de teoretiska begreppen och de operationella indikatorer som används för mätningar. Intern validitet handlar däremot om studiens förmåga att dra trovärdiga slutsatser om kausala samband mellan variabler, vilket är nödvändigt för att stödja forskningens slutsatser. Detta kräver att relationerna faktiskt speglar verkliga orsakssamband, vilket är nödvändigt för att kunna stödja de slutsatser som forskningen avser att påvisa. Extern validitet å andra sidan, behandlar huruvida forskningsresultaten kan generaliseras till andra situationer än de som undersökts, vilket är viktigt för forskningens användbarhet i ett bredare sammanhang (Bryman 2011, s. 49-51 & Esaiasson et al. 2012, s. 57-60).

I denna uppsats är validiteten avgörande för att säkerställa forskningens precision och tillförlitlighet. Enkätfrågorna har utformats med omsorg för att noggrant mäta de teoretiska koncepten relaterade till valdeltagande och brevröstning. Studien bygger även på noggrant utvalda variabler som har stöd i tidigare forskning, vilket skapar en stabil grund för analysen. Dessutom strävar studien efter att öka tillämpbarheten genom att täcka ett brett spektrum av frågor och perspektiv relaterade till valdeltagande och brevröstning, vilket syftar till att möjliggöra en generalisering av resultaten till andra liknande sammanhang. Det är emellertid viktigt att understryka att urvalet enbart omfattar en specifik befolkningsgrupp och att erfarenheterna kring brevröstning fortfarande kan anses vara i ett utvecklingsstadium. Det är också värt att notera att de som valt att svara på enkäten kan ha en större benägenhet att engagera sig i undersökningar överlag jämfört med den bredare populationen. Denna tendens kan leda till en snedvridning av resultaten, eftersom dessa respondenters potentiellt starkare engagemang inte nödvändigtvis representerar den bredare gruppen av utlandsfinländare i

⁶ Samtliga analyser och tabellframställningar i uppsatsen har utförts med verktyget Excel.

Sverige, vilket kan innebära att enkätresultaten inte fullständigt återspeglar den bredare populationens synpunkter. Vidare är det också relevant att påpeka att denna studie har en överrepresentation av kvinnor bland deltagarna. Denna könsspecifika obalans leder till att resultaten i större utsträckning återspeglar kvinnornas synpunkter, vilket begränsar möjligheten att generalisera resultaten till den bredare populationen av utlandsfinländare i Sverige. Trots dessa begränsningar bidrar studiens anknytning till den tidigare forskningen om brevröstning till att förstärka studiens validitet, vilket i sin tur ger en bättre grund för de slutsatser som presenteras.

Reliabilitet eller studiens tillförlitlighet grundar sig på att datainsamlingen genomförs på ett sätt som säkerställer stabila och konsekventa resultat över tid. En hög grad av reliabilitet innebär att om studien skulle upprepas under liknande förhållanden borde resultaten bli liknande, vilket indikerar att forskarens subjektivitet eller andra externa faktorer inte har påverkat resultaten (Bryman 2011, s. 49 & 161). I denna studie bidrar användningen av enkätundersökning positivt till reliabiliteten. Genom att använda enkäter minskas risken för de variationer som kan förekomma genom mer subjektiva datainsamlingsmetoder, som exempelvis att en intervjuare omedvetet påverkar respondentens svar eller om det sker missförstånd under intervjuernas gång (Esaiasson et al. 2012, s. 63-64). Det är dock viktigt att påpeka att forskningsområdet kring inställningen till brevröstning bland utlandsfinländare i Sverige representerar ett nytt forskningsområde. Eftersom brevröstningsreformen implementerades för bara några år sedan och ännu inte är välkänd eller använd av alla röstberättigade, kan man förvänta sig att åsikterna om brevröstning fortsätter att utvecklas i framtiden allteftersom fler blir medvetna om metoden.

7. Resultat: Enkätundersökning

Följande kapitel presenterar resultaten från enkätundersökningen. Kapitlet inleds med en grundlig granskning av respondenternas medvetenhet om brevröstning och demografisk information om deltagarna. Från och med avsnitt 7.2 och 7.3 läggs större fokus på att redovisa resultaten relaterade till frågor baserade på den tidigare genomgången av litteratur och det teoretiska ramverket. I kapitel 8 kommer undersökningens resultat från avsnitt 7.3 diskuteras mer grundligt i förhållande till uppsatsens teoretiska ramverk och hypoteser.

7.1 Medvetenhet om brevröstning

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Hur väl känner du till möjligheten att brevrösta?					Total
	Mycket väl	Ganska väl	Delvis	Inte särskilt väl	Inte alls väl	
Ja	25	11	1	0	0	37
	68%	30%	3%	0%	0%	100%
Nej	14	12	29	28	8	91
	15%	13%	32%	31%	9%	100%
Total	39	23	30	28	8	128
	30%	18%	23%	22%	6%	100%

Tabell 1: Sambandet mellan användningen av brevröstning och kännedom om brevröstningsalternativet⁷

Innan jag går närmare in i resultaten är det avgörande att först klargöra hur stor andel av respondenterna som är medvetna om brevröstningsmetoden. Detta görs genom att analysera tabell 1, som visar sambandet mellan användningen av brevröstning och kännedom om brevröstningsalternativet. Denna medvetenhet är en central faktor för att förstå varför vissa väljer att utnyttja brevröstning medan andra inte gör det. Bland de 37 respondenterna (cirka 29%) som har använt brevröstning visar resultaten en hög grad av kännedom: 68% (25 av 37

⁷ Procenttalen i de presenterade korstabellerna har avrundats till närmaste heltal för att förenkla datatolkningen.

respondenter) anger att de känner till möjligheten mycket väl och ytterligare 30% (11 av 37 respondenter) ganska väl, vilket innebär att majoriteten av dessa respondenter har god eller mycket god kännedom om brevröstning. Endast en enskild respondent, motsvarande 3% av gruppen, anger att hen endast delvis känner till brevröstningsmetoden, medan ingen känner till metoden särskilt väl eller saknar kännedom helt och hållet. I motsats till detta uppvisar de 91 respondenterna (cirka 71%) som inte har använt brevröstning lägre nivåer av kännedom. Bland dessa är 15% (14 av 91 respondenter) mycket väl insatta i brevröstningsmetoden, medan 13% (12 av 91 respondenter) har en ganska god förståelse. Noterbart är att 32% (29 av 91 respondenter) har endast delvis kännedom, 31% (28 av 91 respondenter) känner inte till metoden särskilt väl och 9% (8 av 91 respondenter) har ingen kännedom alls om brevröstning. Det tydliga sambandet mellan hög kännedom och faktisk användning av brevröstning visar att medvetenhet och kunskap om brevröstning är en kritisk faktor för dess användning. Sammantaget kan man konstatera en betydande andel av studiens respondenter har haft otillräcklig information om röstningsmöjligheten, vilket måste tas i beaktande när de övriga resultaten från undersökningen analyseras.

7.2 Demografiska grupper

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Vilket kön identifierar du dig med?				Total
	Kvinna	Man	Annat	Föredrar att inte ange	
Ja	29	7	0	1	37
	28%	32%	0%	100%	29%
Nej	75	15	1	0	91
	72%	68%	100%	0%	71%
Total	104	22	1	1	128
	100%	100%	100%	100%	100%

Tabell 2: Sambandet mellan användningen av brevröstning och kön

I tabell 2 som visar sambandet mellan användningen av brevröstning och könstillhörighet, framgår det att kvinnor i absoluta tal har brevröstat i större antal än män. Det är emellertid väsentligt att denna fördelning betraktas i ljuset av den totala könsfördelningen bland respondenterna, med tanke på att kvinnor utgör en betydande majoritet i studien. Av de totalt 128 respondenterna är 104 kvinnor (cirka 81%) och 22 män (cirka 17%). Om man betraktar den procentuella användningen av brevröstning bland kvinnor och män, framgår det att 28% av kvinnorna (29 av 104 respondenter) har röstat per brev, jämfört med 32% av männen (7

av 22 respondenter). Detta indikerar således att medan kvinnor i absoluta tal har använt brevröstning mer än män, är det proportionellt sett en större andel män som använt denna röstningsmetod. Representationen av icke-binära respondenter och de som föredrar att inte specificera sitt kön är mycket begränsad, vilket gör det svårt att dra några slutsatser för dessa grupper.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	I vilken åldersgrupp tillhör du?			Total
	18-30 år	31-45 år	46 år och äldre	
Ja	15	14	8	37
	23%	39%	31%	29%
Nej	51	22	18	91
	77%	61%	69%	71%
Total	66	36	26	128
	100%	100%	100%	100%

Tabell 3: Sambandet mellan användningen av brevröstning och ålder

I tabell 3 som visar sambandet mellan användningen av brevröstning och ålder, framgår det att yngre och medelålders väljare har använt brevröstning i större antal jämfört med äldre väljare. Av de totalt 128 respondenterna ingår 66 i åldersgruppen 18-30 år, 36 i åldersgruppen 31-45 år och 26 i gruppen för de som är 46 år och äldre. En närmare granskning av dessa siffror i förhållande till det faktiska urvalet av åldersgrupper visar att 23% av respondenterna i åldersgruppen 18-30 år (15 av 66 respondenter) har använt brevröstning. Bland de i åldersgruppen 31-45 år har andelen som använt brevröstning ökat till 39% (14 av 36 respondenter), medan för de som är 46 år och äldre ligger andelen som använt brevröstning på 31% (8 av 26 respondenter). En proportionell jämförelse indikerar således att medelålders väljare har utnyttjat denna röstningsmetod i större utsträckning än andra åldersgrupper.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Röstas du i svenska riksdagsval?		Total
	Ja	Nej	
Ja	21	16	37
	40%	21%	29%
Nej	31	60	91
	60%	79%	71%
Total	52	76	128
	100%	100%	100%

Tabell 4: Sambandet mellan användningen av brevröstning och dubbelt medborgarskap (jag utgår ifrån att de som inte röstar i Sverige har enbart finskt medborgarskap)

I tabell 4 som visar sambandet mellan användningen av brevröstning och deltagande i svenska riksdagsval framgår det att majoriteten av respondenterna (76 av 128 respondenter), som sannolikt endast har finskt medborgarskap, deltar inte i de svenska riksdagsvalen. Av de som har röstat per brev är det dock en större andel som också röstar i Sverige. När man betraktar dessa siffror i relation till det faktiska urvalet av grupperna med finskt eller dubbelt medborgarskap, framgår det att de som svarade att de röstar i svenska riksdagsval har 40% (21 av 52 respondenter) använt brevröstning. Bland dem som inte röstar i svenska riksdagsval har 21% (16 av 76 respondenter) använt brevröstning. Detta antyder därmed att respondenter som har rösträtt i Sverige visar en större tendens att engagera sig genom brevröstning jämfört med de som endast innehar finskt medborgarskap.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	På vilket språk besvarar du enkäten?		Total
	På finska	På svenska	
Ja	27	10	37
	36%	19%	29%
Nej	47	44	91
	64%	81%	71%
Total	74	54	128
	100%	100%	100%

Tabell 5: Sambandet mellan användningen av brevröstning och modersmål (jag utgår ifrån att de som besvarat enkäten på ett visst språk har det språket som sitt modersmål)

I tabell 5 som visar sambandet mellan användningen av brevröstning och modersmål framgår det att finskspråkiga deltagare inte bara representerar en större andel av respondenterna (74

av 128 respondenter), utan också visar en högre benägenhet att rösta per brev jämfört med svenskspråkiga. När man betraktar dessa siffror i relation till det faktiska urvalet av grupperna med finska eller svenska som modersmål, framgår det att de som svarade på finska har 36% (27 av 74 respondenter) använt brevröstning. Bland de svenskspråkiga deltagarna har endast 19% (10 av 54 respondenter) använt brevröstning. Detta tyder därmed på en högre benägenhet till brevröstning bland de finskspråkiga respondenterna.

7.2 Intresse, jämlikhet och orostankar

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Har ditt intresse för att delta i Finlands framtida val ökat tack vare brevröstningen?					Total
	Ja, definitivt	Troligen ja	Osäker	Troligen inte	Nej, definitivt inte	
Ja	16	8	2	10	1	37
	43%	22%	5%	27%	3%	100%
Nej	6	22	8	29	26	91
	7%	24%	9%	32%	29%	100%
Total	22	30	10	39	27	128
	17%	23%	8%	30%	21%	100%

Tabell 6: Sambandet mellan användningen av brevröstning och intresset för hemlandets val

Tabell 6 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och intresset för att delta i Finlands framtida val sedan brevröstning trädde i kraft. Av de respondenter som har använt brevröstning, rapporterar 43% (16 av 37 respondenter) att deras intresse för att delta i val definitivt har ökat som en följd av brevröstning. Ytterligare 22% (8 av 37 respondenter) upplever troligen ett ökat intresse. Endast en mindre andel, 5% (2 av 37 respondenter), är osäkra på huruvida deras intresse har förändrats. Däremot upplever 27% (10 av 37 respondenter) att deras intresse inte har ökat, medan en mycket liten grupp, 3% (1 av 37 respondenter), känner definitivt ingen ökning. I kontrast till detta visar data bland de respondenter som inte har använt brevröstning att 7% (6 av 91 respondenter) definitivt känner ett ökat intresse, medan 24% (22 av 91 respondenter) troligen känner detsamma. En större andel i denna grupp är dock tveksamma eller mer negativt inställda: 9% (8 av 91 respondenter) är osäkra, medan 32% (29 av 91 respondenter) tror troligen inte att deras intresse har ökat och 29% (26 av 91 respondenter) är övertygade om att deras intresse inte har ökat trots den utökade röstningsmöjligheten. Korrelationsanalysen som utförts på dessa data visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ett ökat intresse för framtida

val och sannolikheten för att ha röstat per brev.⁸ Med en koefficient på 0,40 och ett p-värde på mindre än 0,05, bekräftar analysen att respondenter som rapporterar ett ökat intresse för framtida val också är mer benägna att använda denna röstningsmetod. Även om resultaten indikerar att brevröstning har potential att öka engagemanget hos vissa väljare, visar den totala datauppsättningen från samtliga 128 respondenter att majoriteten inte upplever någon ökning av intresse för att delta i framtida val. Detta understryker att brevröstning, trots sina fördelar, inte nödvändigtvis erbjuder en universell lösning för att öka intresset för hemlandets val bland alla utlandsfinländare i Sverige.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Upplever du att möjligheten till brevröstning har bidragit till ökad jämlikhet i röstningsprocessen?					Total
	Ja, i mycket stor utsträckning	Ja, i stor utsträckning	Ja, i viss utsträckning	Nej, i liten utsträckning	Nej, inte alls	
Ja	15	14	4	4	0	37
	41%	38%	11%	11%	0%	100%
Nej	17	32	36	4	2	91
	19%	35%	40%	4%	2%	100%
Total	32	46	40	8	2	128
	25%	36%	31%	6%	2%	100%

Tabell 7: Sambandet mellan användningen av brevröstning och ökad jämlikhet

Tabell 7 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningen om ökad jämlikhet i valprocessen. Bland respondenterna som har använt brevröstning, anser majoriteten att brevröstning har bidragit till ökad jämlikhet: 41% (15 av 37 respondenter) tycker att den har bidragit i mycket stor utsträckning, medan 38% (14 av 37 respondenter) upplever att det har bidragit i stor utsträckning. Mindre grupper inom denna kategori, var och en bestående av 11% (4 respondenter vardera av sammanlagt 37 respondenter), anser att brevröstning har bidragit till ökad jämlikhet i viss respektive liten utsträckning, medan ingen anser att det inte bidragit alls. Bland de respondenter som inte har använt brevröstning är perspektiven något bredare. Här anser 19% (17 av 91 respondenter) att brevröstning har bidragit till jämlikhet i mycket stor utsträckning, medan 35% (32 av 91 respondenter) och 40% (36 av 91 respondenter), anser att det bidragit i stor respektive viss utsträckning. En minoritet på 4% (4 av 91 respondenter) anser att det bidragit i liten utsträckning och 2% (2 av 91 respondenter) anser att det inte bidragit alls. Korrelationsanalysen som utförts på dessa data visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan uppfattningen om brevröstningens bidrag till ökad jämlikhet och sannolikheten för att ha röstat per brev. Med en koefficient på 0,21 och ett p-värde på mindre än 0,05, bekräftar analysen att respondenter som anser att brevröstning främjar jämlikhet också är mer benägna att använda denna

⁸ Tabellen för korrelationsanalysen finns i kap 11

röstningsmetod. Sammantaget visar resultaten från samtliga 128 respondenter, oavsett om man brevröstat eller inte, att majoriteten upplever att brevröstning har bidragit till ökad jämlikhet. Denna uppfattning är återigen något starkare bland de respondenter som har personlig erfarenhet av att använda brevröstning, men även de som inte har brevröstat anser att denna röstningsmetod har ökat jämlikheten. Dessa siffror understryker att brevröstning generellt ses som ett effektivt verktyg för utlandsfinländare i Sverige för att göra valprocessen mer tillgänglig och jämlik.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Känner du någon oro över brevröstning som valmetod, till exempel risken för bedrägeri?					Total
	Ja, i mycket stor utsträckning	Ja, i stor utsträckning	Ja, i viss utsträckning	Nej, i liten utsträckning	Nej, inte alls	
Ja	0	2	9	16	10	37
	0%	5%	24%	43%	27%	100%
Nej	2	4	29	42	14	91
	2%	4%	32%	46%	15%	100%
Total	2	6	38	58	24	128
	2%	5%	30%	45%	19%	100%

Tabell 8: Sambandet mellan användningen av brevröstning och orostankar med brevröstning

Tabell 8 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och upplevda oron över brevröstning som valmetod, exempelvis när det kommer till risken för bedrägeri. Bland de respondenter som har använt brevröstning är det ingen som känner oro i mycket stor utsträckning. Endast en liten grupp, 5% (2 av 37 respondenter), uttrycker stor oro, medan en något större andel, 24% (9 av 37 respondenter), känner oro i viss utsträckning. Majoriteten av respondenterna känner dock mindre oro, där 43% (16 av 37 respondenter) känner liten oro och 27% (10 av 37 respondenter) inte känner någon oro alls. Bland de respondenter som inte har använt brevröstning är det sammanlagt 6% (2 respektive 4 respondenter av sammanlagt 91 respondenter) som känner stor eller mycket stor oro, medan 32% (29 av 91 respondenter) känner en viss oro. Även här upplever majoriteten mindre oro, där 46% (42 av 91 respondenter) känner liten oro, medan 15% (14 av 91 respondenter) inte känner någon oro alls. Korrelationsanalysen mellan upplevd oro gällande brevröstning och faktisk användning av röstningsmetoden visar en negativ koefficient på -0,12 och ett p-värde på 0,16. Denna analys indikerar således att det inte finns någon statistiskt signifikant samband mellan dessa två variabler, vilket innebär att det inte finns tillräckligt med bevis för att fastställa att oron faktiskt påverkar individens beslut att rösta per brev. Sammantaget visar resultaten från det totala urvalet av 128 respondenter att majoriteten, oavsett om de har använt brevröstning eller inte, uttrycker en mindre grad av oro över brevröstning som valmetod. Detta betonar att

brevröstningen generellt anses vara en pålitlig metod av utlandsfinländare i Sverige för att avlägga sina röster från utlandet. Följaktligen kan man konstatera att den begränsade användningen av brevröstning bland utlandsfinländare sedan dess införande 2019, snarare beror på bristande medvetenhet om metoden än på oro för dess säkerhet.

7.3 Rationellt valdeltagande, medborgerlig plikt och transnationalism

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Hur effektivt anser du att brevröstning är för att minska praktiska svårigheter med röstning från utlandet, såsom långa avstånd till röstningslokaler?				Total
	Mycket effektivt	Effektivt	Någorlunda effektivt	Inte särskilt effektivt	
Ja	20	12	2	3	37
	54%	32%	5%	8%	100%
Nej	17	40	28	6	91
	19%	44%	31%	7%	100%
Total	37	52	30	9	128
	29%	41%	23%	7%	100%

Tabell 9: Sambandet mellan användningen av brevröstning och brevröstningens effektivitet

Tabell 9 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningen om metodens effektivitet för att minska praktiska hinder, inklusive kostnader, vid röstning från utlandet. Bland respondenterna som har använt brevröstning, ser en betydande majoritet på 54% (20 av 37 respondenter) brevröstning som mycket effektivt för att hantera dessa utmaningar, medan 32% (12 av 37 respondenter) bedömer metoden som effektiv. En mindre andel, 5% (2 av 37 respondenter), anser att den är någorlunda effektiv och 8% (3 av 37 respondenter) uppfattar den inte som särskilt effektiv. I kontrast till dem som har använt brevröstning, visar de som inte har använt brevröstning en bredare fördelning i sina bedömningar av metoden. Av dessa respondenter anser 19% (17 av 91 respondenter) att brevröstning är mycket effektiv, medan 44% (40 av 91 respondenter) bedömer den som effektiv. En större andel än bland de respondenter som har använt brevröstning, 31% (28 av 91 respondenter), anser att metoden är någorlunda effektiv, medan 7% (6 av 91 respondenter) inte finner den som särskilt effektiv. Korrelationsanalysen av dessa data visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan uppfattningen om brevröstningens effektivitet för att minska praktiska hinder och sannolikheten för att ha röstat per brev. Med en koefficient på 0,29 och ett p-värde under 0,05, bekräftar analysen att respondenter som uppfattar brevröstning som effektiv också är mer benägna att använda denna röstningsmetod.

Sammantaget visar resultaten från det totala urvalet av 128 respondenter att en majoritet, oavsett om man brevröstat eller inte, bedömer röstningsmetoden som effektiv. Dessa fynd understryker brevröstningens potential att minska de praktiska och ekonomiska utmaningarna för utlandsfinländare i Sverige, vilket spelar en avgörande roll i att underlätta valdeltagandet från utlandet.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	I vilken grad tror du att brevröstning kan förstärka känslan av medborgerlig plikt och därigenom höja intresset för valdeltagande?					Total
	I mycket hög grad	I hög grad	I viss grad	I låg grad	Inte alls	
Ja	9	9	15	3	1	37
	24%	24%	41%	8%	3%	100%
Nej	7	20	45	17	2	91
	8%	22%	49%	19%	2%	100%
Total	16	29	60	20	3	128
	13%	23%	47%	16%	2%	100%

Tabell 10: Sambandet mellan användningen av brevröstning och tron på ökad känsla av medborgerlig plikt och intresse

Tabell 10 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningen om dess effekt på att förstärka känslan av medborgerlig plikt och därigenom intresset för valdeltagande. Bland de respondenter som har använt brevröstning, tror 24% (9 respondenter vardera av sammanlagt 37 respondenter) att brevröstning förstärker känslan av medborgerlig plikt i mycket hög respektive hög grad. Ytterligare 41% (15 av 37 respondenter), tror att det bidrar i viss grad, medan endast 8% (3 av 37 respondenter) tror på en låg effekt och en ytterst liten grupp på 3% (1 av 37 respondenter) tror att den inte alls bidrar till ökad medborgerlig plikt. I jämförelse, bland dem som inte har använt brevröstning, är fördelningen av uppfattningarna liknande men något mindre positiv. I denna grupp tror 8% (7 av 91 respondenter) att brevröstning har en mycket hög påverkan på den medborgerliga plikten, medan 22% (20 av 91 respondenter) tror att den har en hög effekt. Majoriteten av icke-brevröstare, 49% (45 av 91 respondenter), håller med om att effekten är måttlig. En något större andel, 19% (17 av 91 respondenter), än bland dem som har använt brevröstning tror att effekten är låg och en liten andel på 2% (2 av 91 respondenter) tror på ingen effekt alls. Korrelationsanalysen mellan tron på att brevröstning förstärker medborgerlig plikt och därigenom intresset för val samt sannolikheten för att ha röstat per brev, visar ett positivt och statistiskt signifikant samband. Med en koefficient på 0,22 och ett p-värde på mindre än 0,05, indikerar detta att respondenter som tror på en ökad känsla av medborgerlig plikt genom brevröstning, är också mer benägna att använda denna röstningsmetod. Det totala resultatet från samtliga 128 respondenter, oavsett om man brevröstat eller inte, visar att majoriteten tror att brevröstning bidrar till en ökad känsla av medborgerlig plikt och ett förhöjt intresse

för valdeltagande. Denna observation tyder på att brevröstning kan betraktas som ett viktigt verktyg för utlandsfinländare i Sverige för att öka valdeltagandet och främja en förstärkt känsla av medborgerlig plikt bland denna väljargrupp.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Känner du en starkare känsla av medborgerlig plikt att delta i val sedan införandet av brevröstning?			Total
	Ja, mycket starkare	Ja, något starkare	Nej, ingen förändring	
Ja	10	8	19	37
	27%	22%	51%	100%
Nej	6	20	65	91
	7%	22%	71%	100%
Total	16	28	84	128
	13%	22%	66%	100%

Tabell 11: Sambandet mellan användningen av brevröstning och en individuell ökning i känslan av medborgerlig plikt

Tabell 11 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningen om dess effekt på att förstärka den individuella känslan av medborgerlig plikt att delta i val sedan möjligheten till brevröstning introducerades. Bland de respondenter som har utnyttjat brevröstning, rapporterar 27% (10 av 37 respondenter) en mycket starkare känsla av medborgerlig plikt, medan 22% (8 av 37 respondenter) upplever den som något starkare. Trots dessa positiva iakttagelser känner en majoritet, 51% (19 av 37 respondenter), ingen förändring i sin plikt-känsla. Bland de respondenter som inte har använt brevröstning är resultaten liknande, där 7% (6 av 91 respondenter) upplever en mycket starkare plikt-känsla och 22% (20 av 91 respondenter) något starkare, medan en betydande majoritet på 71% (65 av 91 respondenter) inte upplever någon förändring i sin plikt-känsla att delta i val sedan införandet av brevröstningsmöjligheten. Korrelationsanalysen av dessa data indikerar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan en ökad känsla av medborgerlig plikt och sannolikheten för att ha röstat per brev. Med en koefficient på 0,26 och ett p-värde under 0,05, bekräftar analysen att respondenter som rapporterar en ökad känsla av plikt också är mer benägna att utnyttja brevröstning. Sammantaget visar resultaten att även om brevröstning har potential att förstärka känslan av medborgerlig plikt för en del väljare, upplever majoriteten av samtliga 128 respondenter ingen förändring i sin personliga plikt-känsla. Dessa fynd understryker således att brevröstning kan ha en positiv effekt på vissa utlandsfinländares plikt-känsla, även om denna effekt inte är universell bland alla väljare.

Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019?	Tror du att brevröstning kan bidra till att stärka de demokratiska banden mellan Finland och dess utlandsbosatta medborgare?					Total
	Ja, i mycket stor utsträckning	Ja, i stor utsträckning	Ja, i viss utsträckning	Nej, i liten utsträckning	Nej, inte alls	
Ja	11	8	17	0	1	37
	30%	22%	46%	0%	3%	100%
Nej	10	26	43	10	2	91
	11%	29%	47%	11%	2%	100%
Total	21	34	60	10	3	128
	16%	27%	47%	8%	2%	100%

Tabell 12: Sambandet mellan användningen av brevröstning och förstärkt band med hemlandet (här utgår jag ifrån det transnationella perspektivet)

Tabell 12 visar sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningen om dess förmåga att förstärka de demokratiska banden mellan Finland och dess utlandsboende medborgare, specifikt i termer av transnationellt politiskt deltagande. Bland de respondenter som har använt brevröstning, anser 30% (11 av 37 respondenter) att brevröstning bidrar till att förstärka dessa band i mycket stor utsträckning. Ytterligare 22% (8 av 37 respondenter) upplever att den har en stor effekt, medan den största andelen, 46% (17 av 37 respondenter), anser att den har en viss effekt. Ingen av respondenterna anser att brevröstning bidrar till att förstärka de demokratiska banden i liten utsträckning, medan endast en mycket liten andel, 3% (1 av 37 respondenter), upplever att brevröstning inte alls bidrar till detta. För de respondenter som inte har brevröstat återspeglas en liknande, men något mer varierad uppfattning. Här anser 11% (10 av 91 respondenter) att effekten på förstärkningen av de demokratiska banden är mycket stor, medan 29% (26 av 91 respondenter) anser att effekten är stor. Den största gruppen, 47% (43 av 91 respondenter), bedömer att brevröstning har en viss effekt på att förstärka banden, medan en mindre andel, 11% (10 av 91 respondenter), anser att effekten är liten. Ytterligare 2% (2 av 91 respondenter) ser ingen effekt alls. Korrelationsanalysen av dessa data indikerar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan uppfattningen att brevröstning förstärker de demokratiska banden och sannolikheten för att ha röstat per brev. Med en koefficient på 0,20 och ett p-värde som är mindre än 0,05, bekräftar detta att respondenter som anser att brevröstning främjar demokratiska band också är mer benägna att använda denna röstningsmetod. Sammantaget visar resultaten från det totala urvalet av 128 respondenter att majoriteten, oavsett om man brevröstat eller inte, ser ett positivt samband mellan brevröstning och förstärkningen av de demokratiska och transnationella politiska banden. Denna insikt förstärker idén om brevröstningens roll som ett viktigt verktyg för att underlätta politisk delaktighet och demokratiskt engagemang bland de utlandsboende finländarna.

8. Analys

Följande kapitel analyserar och diskuterar enkätundersökningens resultat med avseende på de framlagda hypoteserna och teoretiska ramverken. Analysen struktureras kronologiskt, vilket börjar med att undersöka den första hypotesen om brevröstningens effektivitet, särskilt dess potential att minska praktiska och ekonomiska hinder för valdeltagande bland utlandsfinländare i Sverige. Därefter riktas uppmärksamheten mot den andra hypotesen, som fokuserar på brevröstningens roll i att förstärka känslan av medborgerlig plikt hos utlandsfinländare i Sverige. Slutligen behandlas den tredje hypotesen, där fokus ligger på brevröstningens inverkan på transnationellt deltagande och dess förmåga att förstärka banden till hemlandet bland utlandsfinländare i Sverige.

8.1 Effektivitet i valdeltagande och brevröstning

H1: Införandet av brevröstning minskar de praktiska och ekonomiska hindren för att delta i hemlandets val bland utlandsfinländare i Sverige.

Enligt rational choice-teorin, ursprungligen formulerad av Downs (1957) och vidareutvecklad av Riker och Ordeshook (1968), baseras en individs beslut att delta i val på en avvägning mellan kostnaderna för att rösta och den upplevda nyttan av röstningshandlingen. Traditionellt inkluderar dessa kostnader (C) inte bara den tid det tar att rösta, utan även andra faktorer såsom avstånd till och från röstningslokaler. Enligt den rationella valmodellen ökar sannolikheten för att en individ väljer att rösta när den upplevda nyttan av att rösta (uttryckt som $pB + D$) överstiger röstningshandlingens kostnader (Downs, 1957, s. 260-275 & Fiorina, 1976, s. 392-393). Brevröstning, som möjliggör röstning hemifrån, innebär således att både den tidsåtgång och de direkta kostnaderna som är förknippade med valdeltagande inte längre existerar i den utsträckning som i traditionella röstningsmetoder. Genom att brevröstning avlägsnar det primära hindret av att fysiskt behöva besöka en röstningslokal, borde den upplevda nyttan av att rösta överstiga de associerade kostnaderna och därmed öka sannolikheten för valdeltagande.

Denna teoretiska förklaring testas i tabell 9 genom korsanalys av sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningarna om dess effektivitet i att minska praktiska

och ekonomiska hinder. Resultaten indikerar att majoriteten av utlandsfinländare i Sverige, oavsett om de har använt brevröstning eller inte, betraktar denna metod som effektiv för att överbrygga de praktiska och ekonomiska svårigheterna när det kommer till valdeltagande från utlandet. Denna insikt understryker hur brevröstning har förbättrat tillgängligheten till valprocessen och minskat de kostnader och logistiska hinder som tidigare begränsat många väljares möjligheter att delta i val från utlandet. Genom att minska de praktiska och ekonomiska hindren öppnas möjligheten för fler väljare att engagera sig i valprocessen, vilket potentiellt kan höja valdeltagandet framöver och förstärka den politiska aktiviteten bland utlandsfinländare i Sverige. Denna positiva förändring är av stor betydelse inte bara för de enskilda väljarna, utan även för den allmänna styrkan i Finlands demokratiska system, då det säkerställer att rösterna från ett bredare spektrum av finska medborgare tas i beaktande. Utgående från dessa resultat och teoretiska förklaringar kan man konstatera att resultaten från tabell 9 stödjer uppsatsens första hypotes, nämligen att brevröstning underlättar deltagande i hemlandets val genom att minska de praktiska och ekonomiska hindren som associeras med valdeltagande från utlandet.

8.2 Känslan av medborgerlig plikt och brevröstning

H2: Införandet av brevröstning förstärker känslan av medborgerlig plikt bland utlandsfinländare i Sverige.

Det teoretiska ramverket för rational choice, förstärkt genom Riker och Ordeshooks (1968) införande av D-termen, erbjuder en fördjupad förståelse för röstningsbeteenden genom att integrera de sociopsykologiska aspekterna i analysen av individens beslut att rösta. D-termen, som representerar de sociopsykologiska aspekterna av röstningsbeteendet, belyser att röstningsbeslutet inte enbart styrs av praktiska och expressiva överväganden, såsom ambitionen att se sin föredragna kandidat segra. Beslutet är även djupt förankrat i normativa och emotionella faktorer, såsom känslan av att uppfylla sin medborgerliga plikt och uttrycka tillhörighet med en social grupp (Fiorina, 1976, s. 392-393). Genom att minska de praktiska och fysiska hindren för röstning, vilka betraktats som kostnader för väljarna, borde brevröstning teoretiskt sett öka den upplevda nyttan av att rösta och därigenom också förstärka den individuella känslan av medborgerlig plikt. Möjligheten att rösta på distans kan således också främja en starkare känsla av delaktighet och ansvar i det demokratiska samhället.

Denna teoretiska förklaring testas i tabellerna 10 och 11 genom korsanalys av sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningarna om en förstärkt känsla av medborgerlig plikt. Enligt tabell 10 tror majoriteten av respondenterna, oavsett om de använt brevröstning eller inte, på en förstärkt plikt-känsla och ett ökat intresse för valdeltagande tack

vare brevröstning. Detta förstärker synen på att valdeltagande inte bara är en strategisk handling, utan även starkt kopplat till normativa övertygelser, vilka kompletterar de mer traditionella praktiska och expressiva övervägandena i röstningshandlingen. Även om användningen av brevröstning kan kopplas ihop med en förstärkt känsla av medborgerlig plikt, indikerar dock resultaten från tabell 11 att majoriteten av respondenterna inte känner någon förändring i sin individuella plikt-känsla sedan brevröstning infördes. Detta resultat tyder på att även om brevröstning kan underlätta valdeltagandet från utlandet, leder användningen av metoden inte automatiskt till en personlig ökning av plikt-känslan bland alla utlandsfinländare i Sverige. I beaktande av dessa empiriska data kan man konstatera att resultaten från tabell 10 stödjer hypotesen att brevröstning kan förstärka känslan av medborgerlig plikt bland utlandsfinländare i Sverige. Medan resultaten från tabell 11, som kanske ändå har en starkare koppling till den andra hypotesen, visar på en mer komplicerad verklighet. Majoriteten av respondenterna rapporterar nämligen inte någon ökning av sin plikt-känsla, vilket antyder att dessa resultat inte stödjer uppsatsens andra hypotes. Den slutliga slutsatsen, med hänsyn till de två olika svaren från tabell 10 och 11, är att även om brevröstning kan förbättra tillgängligheten och förstärka plikt-känslan för vissa väljare, är dess övergripande effekt på den individuella plikt-känslan bland utlandsfinländare i Sverige inte entydig för närvarande.

8.3 Transnationellt politiskt deltagande och brevröstning

H3: Införandet av brevröstning förstärker det demokratiska och transnationella politiska deltagandet bland utlandsfinländare i Sverige

Transnationalism har blivit en central aspekt i forskningen om politiskt deltagande över nationsgränserna, eftersom det bidrar till förståelsen av hur migranter upprätthåller sina band till både hem- och bosättningslandet och hur de kan engagera sig i hemlandets demokratiska och politiska handlingar oavsett geografisk placering. Studier inom området har framhävt betydelsen av att ha välutvecklade infrastrukturer som stödjer och underlättar transnationellt engagemang, vilket kräver att politiska system är anpassade för att kunna tillgodose även utlandsboende medborgares behov (Schiller m.fl., 1992, s. 11-12 & Itzigsohn, 2000, s. 1139-1150). Ursprungsländerna har möjlighet att främja detta engagemang genom att implementera bland annat lagar och reformer som främjar det politiska deltagandet över nationsgränserna (Tsuda, 2012, s. 638; Ramakrishnan, 2005). Ett centralt verktyg i detta sammanhang är brevröstning, som gör det möjligt för diasporagrupper att delta i hemlandets val och bibehålla en stark demokratisk och politisk anknytning oavsett geografisk distans. I praktiken innebär detta att brevröstning kan spela en avgörande roll för att främja

kontinuerligt politiskt engagemang bland utlandsfinländare i Sverige genom att förenkla deras deltagande i val och förstärka deras känsla av tillhörighet till hemlandet.

Denna teoretiska förklaring testas i tabell 12 genom korsanalys av sambandet mellan användningen av brevröstning och uppfattningarna om förstärkta demokratiska band med hemlandet, närmare sagt möjligheten till transnationellt politiskt deltagande. Majoriteten av de tillfrågade, oavsett om de har använt brevröstning eller inte, upplever en förstärkning av de demokratiska banden mellan Finland och dess utlandsboende medborgare. Detta understryker brevröstningens signifikanta roll i att möjliggöra för utlandsfinländare att utöva sina politiska rättigheter och därigenom främja det demokratiska och transnationella politiska deltagandet från utlandet. Utifrån dessa resultat och teoretiska förklaringar kan man konstatera att resultaten från tabell 12 stödjer uppsatsens tredje hypotes, nämligen att brevröstning förstärker det demokratiska och transnationella politiska deltagandet bland utlandsfinländare i Sverige.

9. Avslutande diskussion

Det sista kapitlet redogör för uppsatsens resultat och slutsatser, eventuella svagheter med undersökningen och möjligheter för vidareutveckling av forskningsområdet.

9.1 Brevröstning och utlandsfinländare i Sverige

Denna uppsats har gett djupgående insikter i hur politiska reformer som brevröstning kan förstärka demokratiska principer och främja politiskt engagemang bland utlandsboende medborgare. Begränsad tillgång till röstningslokaler utanför Finlands gränser har länge hindrat utlandsfinländarnas valdeltagande, vilket har skapat en ojämlig situation jämfört med de inrikes bosatta medborgarna. Genom att analysera hur brevröstning kan minska praktiska och ekonomiska hinder, förstärka känslan av medborgerlig plikt och främja demokratiskt och transnationellt politiskt deltagande bland utlandsfinländare i Sverige, har studien belyst viktiga aspekter av reformens genomslagskraft sedan 2019.

Tidigare studier har varit eniga om att brevröstning har underlättat valdeltagandet för utlandsboende medborgare. Erfarenheter från europeiska länder har ytterligare stärkt bevisen för brevröstningens positiva effekter, där både valdeltagandet och användningen av brevröstning har ökat markant sedan denna röstningsmetod implementerades i diverse länder (se t.ex. Karp & Banducci, 2000 & RP 101/2017 rd). Vidare har den moraliska aspekten av röstning varit en central del av uppsatsen, där medborgare drivs av övertygelsen att det är deras skyldighet att rösta, inte bara för personlig vinning utan också för att uppfylla samhällets förväntningar på att vara en god medborgare. Tidigare forskning har generellt bekräftat att medborgare ser röstning som en plikt, dock har det funnits en brist på studier som specifikt undersökt hur brevröstning influerar denna uppfattning (se t.ex. Blais & Achen 2019 & Wass & Blais, 2017). Forskning om transnationalism har också belyst de betydande institutionella utmaningarna som utlandsboende medborgare möter i samband med valdeltagande från utlandet. Dessa utmaningar har lett till att nationella valmyndigheter varit tvungna att anpassa sina institutionella valstrukturer och införa mer flexibla röstningsmetoder för att främja demokratiskt och transnationellt engagemang bland sina utlandsboende medborgare (se t.ex. Itzigsohn, 2000 & Peltoniemi, 2018).

Resultaten från den genomförda enkätundersökningen visar att denna uppsats har byggt vidare på tidigare studiers fynd. Enligt de utlandsfinländare i Sverige som deltog i undersökningen, har brevröstning visat sig vara en praktisk metod för att delta i hemlandets val på ett mer kostnadseffektivt och jämlikt sätt. Reformen har inte enbart förbättrat tillgängligheten till valprocessen, utan också stärkt de demokratiska banden och möjligheten till transnationellt politiskt deltagande. Detta understryker att politiska reformer såsom brevröstning har potential att inte bara öka valdeltagandet, utan också påverka den bredare demokratiska och politiska kulturen i en alltmer globaliserad värld. Även om brevröstning kräver vissa logistiska åtaganden från väljaren, såsom behovet av vittnen och noggrann hantering av röstningsmaterial, visar resultaten relativt få negativa synpunkter gällande metodens effektivitet. Dessutom har majoriteten av respondenterna uttryckt en lägre grad av oro över brevröstning som valmetod. Dessa observationer indikerar således att de potentiella utmaningarna och tveksamheterna inte avskräcker utlandsfinländare i Sverige från att använda brevröstning. Detta gäller särskilt för de respondenter som redan har använt metoden och därmed är väl insatta i dess krav och risker. Resultaten har dock visat variationer i hur starkt pliktkänslan upplevs i samband med användningen av brevröstning. Även om många utlandsfinländare i Sverige anser att brevröstning kan förstärka känslan av medborgerlig plikt, har deras personliga pliktkänsla inte ökat i den utsträckning som uppsatsens andra hypotes förutsåg. Att endast en mindre andel av respondenterna upplever en ökad pliktkänsla, kan delvis bero på att majoriteten inte har använt brevröstning sedan dess införande och att de som inte har brevröstat tidigare dessutom har saknat tillräcklig information om röstningsmetoden. Dessa resultat öppnar dock upp för möjligheten att framtida forskning kan visa på en förstärkt pliktkänsla bland utlandsfinländare, särskilt om deras kännedom och erfarenheter kring brevröstning ökar. Med detta i åtanke är det av stor vikt med fortsatt forskning för att fastställa om brevröstning faktiskt förstärker den individuella pliktkänslan att rösta.

Sammanfattningsvis bekräftar denna uppsats att införandet av brevröstning i Finlands valsysteem representerar en signifikant infrastrukturell och institutionell reform för att främja politisk delaktighet bland utlandsboende finländare. Reformen har inte bara resulterat i ökat valdeltagande och underlättat deltagandet hemlandets val, utan har också visat sig vara ett viktigt verktyg för att främja ett mer jämlikt och effektivt gränsöverskridande valdeltagande för utlandsfinländare i Sverige.

9.2 Begränsningar och framtida forskning

Även om denna uppsats har belyst viktiga aspekter av brevröstningens påverkan och dess mottagande bland utlandsfinländare i Sverige, har analysen av enkätundersökningens resultat

också avslöjat vissa svagheter. Först och främst framkom det att majoriteten av respondenterna var kvinnor, vilket kan ha påverkat tolkningen av resultaten eftersom demografiska faktorer ofta influerar svarsmönstren. För det andra upptäcktes det en betydande brist på hög medvetenhet om brevröstning bland de respondenter som inte använt metoden sedan dess införande. Denna okunskap kan tyda på att de informationskampanjer som genomförts inte har nått ut till alla målgrupper, vilket därigenom kan ha begränsat metodens effektivitet. Det är därför av största vikt att förbättra diskussionen kring brevröstning och dess roll i att främja demokratiskt deltagande bland utlandsboende medborgare. Genom att tydligare och mer effektivt kommunicera fördelarna med brevröstning kan reformen vinna större acceptans och få en bredare effekt i framtiden.

Denna uppsats har dock lagt en viktig grund för fortsatt forskning inom området, särskilt beträffande de långsiktiga effekterna av brevröstning bland diasporagrupper. Medan uppsatsens empiriska data bevisar att utlandsfinländare i Sverige ser brevröstning som ett viktigt verktyg för att möjliggöra politiskt deltagande från utlandet, är den övergripande forskningen för närvarande ganska begränsad för att fullt ut förstå brevröstningens inverkan på valdeltagandet bland utlandsfinländare. För framtida forskning är det därför av stor vikt att fortsätta observera brevröstningens långsiktiga effekter på det politiska engagemanget bland utlandsfinländare, inte enbart i Sverige utan också i en bredare internationell kontext. För att utveckla forskningen kring effekterna av brevröstning bland utlandsfinländare skulle olika forskningsmetoder kunna tillämpas i framtiden. Kvalitativa metoder, såsom djupintervjuer, skulle vara särskilt användbara för att erhålla en djupare förståelse för de individuella åsikterna och erfarenheterna kring brevröstning. Jämförande studier mellan exempelvis olika länder som har infört brevröstning skulle kunna belysa om och hur effektiviteten av brevröstning varierar mellan olika kulturella och politiska miljöer. Vidare skulle kvantitativa metoder kunna användas för att analysera demografiska data relaterade till brevröstning. Genom att samla in och analysera data om olika demografiska grupper, såsom ålder, kön, utbildningsnivå och socioekonomisk status, skulle man kunna undersöka hur väl brevröstning tillgodoser behoven hos de olika diasporagrupperna.

Sammantaget markerar brevröstningsreformen i Finland början på en intressant period för fortsatt forskning. Ytterligare analyser av brevröstningens effekter är särskilt relevant för att förstå dess roll i det finländska demokratiska systemet och dess potential att främja och utveckla valdeltagandet bland utlandsfinländare framöver.

10. Källförteckning

Myndighetskällor:

Borg, S., Kestilä-Kekkonen, E., & Wass, H. (2020). *Klimatförändring i politik. Riksdagsvalundersökning 2019*. Justitieministeriets publikationer, Utredningar och anvisningar, 2020. Helsingfors: Justitieministeriet. Tillgänglig: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162429/OM_2020_05_SO.pdf (Senast hämtat 25.2.2024)

Inrikesministeriet. *Den finländska identiteten förenar utlandsfinländarna*. Tillgänglig: <https://intermin.fi/sv/ansvarsomraden/migration/medborgarskap/utlandsfinlandare> (Senast hämtat 1.2.2024)

Justitieministeriet (2005). *Finländarna sämre på samhällsdeltagande än andra nordbor*. Tillgänglig: <https://oikeusministerio.fi/sv/-/finlandarna-samre-pa-samhallsdeltagande-an-andra-nordbor> (Senast hämtat 1.2.2024)

Justitieministeriet. Informations- och resultattjänst. Tillgänglig: <https://tulospalvelu.vaalit.fi/indexr.html>

Suomi ulkomailla. Suomi ja Ruotsi: *Kahdenväliset suhteet*. Tillgänglig: <https://finlandabroad.fi/web/swe/kahdenväliset-suhteet> (Senast hämtat 1.2.2024)

Vaalit.fi / Justitieministeriets valsidor, Avdelningen för demokrati och offentlig rätt. Tillgänglig: <https://vaalit.fi/sv/framsida> (Senast hämtat 1.3.2024)

Wilhelmsson, N. De unga med i riksdagsvalet. I *Snart är det val: Material för skolor – Vem beslutar om din framtid?* Utbildningsstyrelsen. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/SV_DIOK-tietoisku.pdf (Senast hämtat 1.2.2024)

Nyhetsartiklar:

Auvinen, P. (2023). Eduskuntavaalien ennakoäänestys alkoi myös ulkomailla – Tukholmassa äänestäjiä jonoksi asti. *Yle*, 22.3.2023. Tillgänglig: <https://yle.fi/a/74-20023661> (Senast hämtat 13.3.2024)

Kaivanto, M. (2024). Posti toimii niin surkeasti, että tuhansien äänioikeuden toteutuminen on vaarassa. *Iltalehti*, 7.2.2024 Tillgänglig: <https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/c726d40f-8367-4e84-a316-b0a3d10fd102> (Senast hämtat 13.3.2024)

Internetkällor och rapporter:

Braun, N., & Gratschew, M. (2007). Introduction. I International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA). *Voting from abroad: The International IDEA handbook*. Tillgänglig: <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/voting-from-abroad-the-international-idea-handbook.pdf> (Senast hämtat 27.2.2024)

Bruun, J. (2018). *Sverigefinländare, sverigefinne eller finlandssvensk?* Åbo Akademi. Tillgänglig: <https://www.abo.fi/nyheter/sverigefinlandare-sverigefinne-eller-finlandssvensk/> (Senast hämtat 15.3.2024)

Cambridge Dictionary. *Meaning of diaspora in English*. Cambridge University Press. Tillgänglig: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/diaspora> (Senast hämtat 15.3.2024)

Himmelroos, S., von Schoultz, Å., Vento, I., Bäck, M. (2022) *Väljarbeteende bland svenskspråkiga utlandsfinländare*. Tankesmedjan Magma. Tillgänglig: https://magma.fi/wp-content/uploads/2022/09/Magma_4_22_NP.pdf (Senast hämtat 25.2.2024)

International Rescue Committee. (2018) *Migrants, asylum seekers, refugees and immigrants: What's the difference?* Tillgänglig: <https://www.rescue.org/article/migrants-asylum-seekers-refugees-and-immigrants-whats-difference> (Senast hämtat 16.5.2024)

Lacy, B. (2007). Host country issues. I International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA). *Voting from abroad: The International IDEA handbook*. Tillgänglig: <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/voting-from-abroad-the-international-idea-handbook.pdf> (Senast hämtat 27.2.2024)

Oinonen, L. (2022). *Finland-Samfundet har utsett två för kulturfältet betydelsefulla utlandsfinländare till Årets utlandsfinländare*. Finland-Samfundet. Tillgänglig: <https://suomi-seura.fi/finland-samfundet-rf-har-utsett-tva-for-kulturfaltet-betydelsefulla-utlandsfinlandare-till-arets-utlandsfinlandare/#> (Senast hämtat 28.2.2024)

SPSS-AKUTEN. (2010). Guide: *Korrelation*. Tillgänglig: <https://spssakuten.com/2010/01/08/korrelation-1/#more-20> (Senast hämtat 6.4.2024)

Solijonov A. (2016). International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA). *Voter Turnout Trends around the World*. Tillgänglig: <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/voter-turnout-trends-around-the-world.pdf> (Senast hämtat 27.2.2024)

Söderström, A. (2024). *Ulkosuomalaisten äänestysprosentti presidentinvaaleissa historiallisen korkea*. Finland-Samfundet. Tillgänglig: https://suomi-seura.fi/ulkosuomalaisten-aanestysprosentti-presidentinvaaleissa-historiallisen-korkea/#pll_switcher (Senast hämtat 16.4.2024)

Litteratur:

Ahmadov, A. K., & Sasse, G. (2016). A Voice Despite Exit: The Role of Assimilation, Emigrant Networks, and Destination in Emigrants' Transnational Political Engagement. *Comparative Political Studies*, 49(1), 78-114. <https://doi.org/10.1177/0010414015600468>

André, S., Dronkers, J., & Need, A. (2014). To vote or not to vote? A macro perspective. Electoral participation of first and second generation immigrants in 22 European countries from different countries of origin. *Research on Finnish Society*, 7, 7-20. <https://doi.org/10.51815/fjsr.110720>

Andolina, M. W., Jenkins, K., Zukin, C., & Keeter, S. (2003). Habits from home, Lessons from School: Influences on Youth Civic Engagement. *Political Science and Politics*, 36(2), 275-280. <https://doi.org/10.1017/S104909650300221X>

Arvanitidis, Paschalis A. (2017). The concept and determinants of civic engagement. *Human Affairs*, 27 (3), 252-272. <https://doi.org/10.1515/humaff-2017-0022>

- Aytaç, S. E., & Stokes, S. C. (2019). *Why Bother?: Rethinking Participation in Elections and Protests*. Cambridge: Cambridge University Press. 1-154.
- Bauböck, R. (2003). Towards a Political Theory of Migrant Transnationalism. *The International Migration Review*, 37(3), 700–723.
- Bergström, A. (2016) Sverigeorientering bland svenskar i utlandet. I Solevid, M. (Red.). *Svenska utlandsröster: SOM-undersökningen till utlandssvenskar 2014*. Göteborg: SOM-institutet.
- Berinsky, A. J. (2005). The Perverse Consequences of Electoral Reform in the United States. *American Politics Research*, 33(4), 471–491. <https://doi.org/10.1177/1532673X04269419>
- Blais, A., & Achen, C. H. (2019). Civic Duty and Voter Turnout. *Political Behavior*, 41(2), 473–497. <https://doi.org/10.1007/s11109-018-9459-3>
- Blais, A., Galais, C., & Mayer, D. (2019). Is it a duty to vote and to be informed? *Political Studies Review*, 17(4), 328-339. <https://doi.org/10.1177/1478929919865467>
- Blais, A. (2000). *To Vote or Not to Vote: The Merits and Limits of Rational Choice Theory*. University of Pittsburgh Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt5hjrrf>
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2. uppl., Stockholm: Liber
- Djurfeldt, G., Stjärnhagen, O., & Larsson, R. (2010). *Statistisk verktyglåda 1: Samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder* 2. uppl. Studentlitteratur.
- Downs, A. (1957). *An Economic Theory of Democracy*. New York: Harper and Row.
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4. uppl., Stockholm
- Escobar, C., Arana, R., & McCann, J. A. (2014). Expatriate Voting and Migrants' Place of Residence: Explaining Transnational Participation in Colombian Elections. *Migration Studies*, 3(1), 1-31. <https://doi.org/10.1093/migration/mnt030>
- Fiorina, M. P. (1976). The Voting Decision: Instrumental and Expressive Aspects. *The Journal of Politics*, 38(2), 390–413. <https://doi.org/10.2307/2129541>

- Galais, C., & Blais, A. (2019). Is There a Gender Gap in the Sense of Duty to Vote? *Societies*, 9(4):78. <https://doi.org/10.3390/soc9040078>
- Gallego, A. (2015). *Unequal political participation worldwide*. Cambridge University Press.
- Gerber, A. S., Green, D. P., & Larimer, C. W. (2008). Social Pressure and Voter Turnout: Evidence from a Large-Scale Field Experiment. *The American Political Science Review*, 102(1), 33–48.
- Gronke, P., Galanes-Rosenbaum, E., Miller, P. A. & Toffey, D., (2008). Convenience Voting. *Annual Review of Political Science*, 11, 437-455. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.11.053006.190912>
- Holmberg, S. & Oscarsson, H., (2013). *Nya svenska väljare*, 1. uppl., Norstedts juridik, Stockholm
- Itzigsohn, J. (2000). Immigration and the Boundaries of Citizenship: The Institutions of Immigrants' Political Transnationalism. *The International Migration Review*, 34(4), 1126–1154. <https://doi.org/10.2307/2675977>
- Karp, J. A., & Banducci, S. A. (2000). Going postal: How All-Mail Elections Influence Turnout. *Political Behavior*, 22(3), 223-239. <https://doi.org/10.1023/A:1026662130163>
- Kelly, D. C. (2006). Parents' Influence on Youths' Civic Behaviors: The Civic Context of the Caregiving Environment. *Families in Society: The Journal of Contemporary Social Services*, 87(3), 447-455. <https://doi.org/10.1606/1044-3894.3550>
- Levitt, P., & Jaworsky, B. N. (2007). Transnational Migration Studies: Past Developments and Future Trends. *Annual Review of Sociology*, 33(1), 129–156. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.33.040406.131816>
- Luechinger, S., Rosinger, M., & Stutzer, A. (2007). The Impact of Postal Voting on Participation: Evidence for Switzerland. *Swiss Political Science Review*, 13(2), 167-202. <https://doi.org/10.1002/j.1662-6370.2007.tb00075.x>
- Neeley, G., & Richardson, L., (2001). Who is Early Voting? An Individual Level Examination. *The Social Science Journal*, 38(3), 381-392. [https://doi.org/10.1016/S0362-3319\(01\)00135-5](https://doi.org/10.1016/S0362-3319(01)00135-5)

- Nemčok, M., & Peltoniemi, J. (2021). Distance and Trust: An Examination of the Two Opposing Factors Impacting Adoption of Postal Voting Among Citizens Living Abroad. *Political Behavior*, 45(1), 419–443. <https://doi.org/10.1007/s11109-021-09709-7>
- Peltoniemi, J. (2015) Äänen pitkä matka: Ulkосуomalaisten matala äänestysaktiivisuus ja joustavien äänestysmenetelmien merkittävyys [It's a long way to voting booth: emigrant voters and the significance of convenient voting methods]. *Politiikka*, 57(4), 208-225.
- Peltoniemi, J. (2016). Distance as a cost of cross-border voting. *Finnish Journal of Social Research*, 9, 15–27. <https://doi.org/10.51815/fjsr.110751>
- Peltoniemi, J. (2018). *On the borderlines of voting: Finnish emigrants' transnational identities and political participation* (Doctoral dissertation). Tampere University Press. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0810-0>
- Peltoniemi, J., Lahtinen, H. & Wass, H. (2019), Kirjeääni matkalla maailmalta. Ulkосуomalaisten poliittisen osallisuuden toteutuminen. *Yhteiskuntapolitiikka*, 84(2), 179–187.
- Portes, A., Guarnizo, L. E., & Landolt, P. (1999). The Study of Transnationalism: Pitfalls and Promise of an Emergent Research Field. *Ethnic and Racial Studies*, 22(2), 217–237. <https://doi.org/10.1080/014198799329468>
- Rolfe, M., (2012). *Voter Turnout: A Social Theory of Political Participation*. 1-227. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139058513>
- Schiller, N.G., Basch, L. & Blanc-Szanton, C. (1992), Transnationalism: A New Analytic Framework for Understanding Migration. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 645, 1-24. <https://doi.org/10.1111/j.1749-6632.1992.tb33484.x>
- Solevid, M. (2016) Gränslöst politiskt deltagande. I Solevid, M. (red.). *Svenska utlandsröster: SOM-undersökningen till utlandssvenskar 2014*. Göteborg: SOM-institutet.
- Southwell, P., & Burchett, J. (2000). Does Changing the Rules Change the Players? The Effect of All-Mail Elections on the Composition of the Electorate. *Social Science Quarterly*, 81(3), 837–845. <http://www.jstor.org/stable/42864007>

- Tsuda, T. (2012). Whatever Happened to Simultaneity? Transnational Migration Theory and Dual Engagement in Sending and Receiving Countries. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 38(4), 631–649. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2012.659126>
- Verba, S. Schlozman, K. ja Brady, H. (1995) *Voice and equality: Civic voluntarism in American politics*. Cambridge, MA. Harvard University Press.
- Wass, H. & Blais, A. (2017). Turnout. In Arzheimer, K., Evans, J., & Lewis-Beck, M. (Eds.), *The SAGE Handbook of Electoral Behaviour*, 1, 459-487. SAGE.
- Wass, H., Peltoniemi, J., Weide, M., & Nemčok, M. (2021). Signed, Sealed, and Delivered with Trust: Non-Resident Citizens' Experiences of Newly Adopted Postal Voting. *Frontiers in Political Science*, 3, Article 692396. <https://doi.org/10.3389/fpos.2021.692396>
- Østergaard-Nielsen, E. (2002). Transnational Political Practices and the Receiving State: Turks and Kurds in Germany and the Netherlands. *Global Networks*, 1, 261-282. <https://doi.org/10.1111/1471-0374.00016>

Propositioner & Lagar

RP 101/2017 rd

Vallag kapitel 5a (14.12.2017/939)

11. Bilagor: Tabeller & Enkätundersökning

Statistik översikt

Variabel	Beskrivning	Värdekoder	Antal observationer	Minimum	Maximum	Medelvärde	Median	Standardavvikelse
VAR00	Jag samtycker till att delta i denna undersökning	1 = Ja	128	1	1	1,0	1	0,0
VAR01	På vilket språk besvarar du enkäten?	1 = På svenska, 2 = På finska	128	1	2	1,6	2	0,5
VAR02	Hur väl känner du till möjligheten att brev rösta?	1 = Mycket väl, 2 = Ganska väl, 3 = Delvis, 4 = Inte särskilt väl, 5 = Inte alls väl	128	1	5	2,6	3	1,3
VAR03	Har du röstat per brev sedan möjligheten till brev röstning infördes år 2019?	1 = Ja, 2 = Nej	128	1	2	1,7	2	0,5
VAR04	Hur effektivt anser du att brev röstning är för att minska praktiska svårigheter med röstning från utlandet, såsom långa avstånd till röstningslokaler?	1 = Mycket effektivt, 2 = Effektivt, 3 = Någorlunda effektivt, 4 = Inte särskilt effektivt, 5 = Inte alls effektivt	128	1	4	2,1	2	0,9
VAR05	Har ditt intresse för att delta i Finlands framtida val ökat tack vare brev röstningen?	1 = Ja, definitivt, 2 = Troligen ja, 3 = Osäker, 4 = Troligen inte, 5 = Nej, definitivt inte	128	1	5	3,1	4	1,4
VAR06	Upplever du att möjligheten till brev röstning har bidragit till ökad jämlikhet i röstningsprocessen?	1 = Ja, i mycket stor utsträckning, 2 = Ja, i stor utsträckning, 3 = Ja, i viss utsträckning, 4 = Nej, i liten utsträckning,	128	1	5	2,2	2	0,9

		5 = Nej, inte alls						
VAR07	Känner du någon oro över brevröstning som valmetod, till exempel risken för bedrägeri?	1 = Ja, i mycket stor utsträckning, 2 = Ja, i stor utsträckning, 3 = Ja, i viss utsträckning, 4 = Nej, i liten utsträckning, 5 = Nej, inte alls	128	1	5	3,8	4	0,9
VAR08	I vilken grad tror du att brevröstning kan förstärka känslan av medborgerlig plikt och därigenom höja intresset för valdeltagande?	1 = I mycket hög grad, 2 = I hög grad, 3 = I viss grad, 4 = I låg grad, 5 = Inte alls	128	1	5	2,7	3	0,9
VAR09	Känner du en starkare känsla av medborgerlig plikt att delta i val sedan införandet av brevröstning?	1 = Ja, mycket starkare, 2 = Ja, något starkare, 3 = Nej, ingen förändring	128	1	3	2,5	3	0,7
VAR10	Tror du att brevröstning kan bidra till att stärka de demokratiska banden mellan Finland och dess utlandsbosatta medborgare?	1 = Ja, i mycket stor utsträckning, 2 = Ja, i stor utsträckning, 3 = Ja, i viss utsträckning, 4 = Nej, i liten utsträckning, 5 = Nej, inte alls	128	1	5	2,5	3	0,9
VAR11	Vilket kön identifierar du dig med?	1 = Man, 2 = Kvinna, 3 = Annat, 4 = Föredrar att inte ange	128	1	4	1,9	2	0,4
VAR12	I vilken åldersgrupp tillhör du?	1 = 18-30 år, 2 = 31-45 år, 3 = 46 år och äldre	128	1	3	1,7	1	0,8
VAR13	Röstas du i svenska riksdagsval?	1 = Ja, 2 = Nej	128	1	2	1,6	2	0,5

Korrelationsanalys

Beroende variabel	VAR03
n	128

Oberoende variabel	Koefficient	p-värde
VAR01	-0,20	0,03
VAR02	0,59	0,00
VAR04	0,29	0,00
VAR05	0,40	0,00
VAR06	0,21	0,02
VAR07	-0,12	0,16
VAR08	0,22	0,02
VAR09	0,26	0,00
VAR10	0,20	0,03
VAR11	-0,02	0,83
VAR12	-0,10	0,26
VAR13	0,21	0,02

Enkätenformulär

Denna studie syftar till att undersöka brevröstningen som trädde i kraft för utlandsfinländare 2019.

Studien vänder sig till dig som är finländare, bosatt i Sverige och som är 18 år eller äldre. Om du har dubbelt medborgarskap är du också välkommen att delta. I enkäten presenteras sammanlagt 12 frågor som berör valdeltagande. Dina svar behandlas konfidentiellt och anonymt. Du kan avbryta deltagandet när som helst. Enkätundersökningen, som utgör grunden för en masteruppsats vid Lunds universitet, genomförs med hjälp av verktyget Survey & Report. Kontakta mig Isabella Bauer på epost (is8417ba-s@student.lu.se) eller min handledare Annika Freden (annika.freden@svet.lu.se) vid eventuella frågor.

Tämä tutkimus tarkastelee kirjeäänestystä, joka otettiin käyttöön ulkosuomalaisille vuonna 2019.

Tämä tutkimus kohdistuu sinuun, jos olet Suomen kansalainen, asut Ruotsissa ja olet täyttänyt 18 vuotta. Myös Suomen kaksoiskansalaisena voit osallistua tähän tutkimukseen. Kyselyssä on yhteensä 12 kysymystä, jotka koskevat äänestysaktiivisuutta. Vastauksesi käsitellään luottamuksellisesti ja anonymisti. Voit keskeyttää osallistumisen milloin tahansa. Kyselytutkimus on osa Lundin yliopistossa tehtävää pro gradu -tutkielmaa ja se toteutetaan Survey & Report -työkalun avulla. Jos sinulla on kysyttävää, voit olla yhteydessä minuun, Isabella Baueriin sähköpostitse (is8417ba-s@student.lu.se) tai ohjaajaani Annika Fredeniin (annika.freden@svet.lu.se).

Jag samtycker till att delta i denna undersökning / Hyväksyn osallistumiseni tähän tutkimukseen

På vilket språk besvarar du enkäten? / Millä kielellä vastaat kyselyyn?

- På svenska / Ruotsiksi
 På finska / Suomeksi

1. Hur väl känner du till möjligheten att brevrösta? / Kuinka hyvin tunnet kirjeäänestysmahdollisuuden?

- Mycket väl / Erittäin hyvin
 Ganska väl / Melko hyvin
 Delvis / Osittain
 Inte särskilt väl / En kovin hyvin
 Inte alls väl / En lainkaan

2. Har du röstat per brev sedan möjligheten till brevröstning infördes år 2019? / Oletko äänestänyt kirjeitse sen jälkeen, kun kirjeäänestys tuli mahdolliseksi vuonna 2019?

- Ja / Kyllä
- Nej / Ei

3. Hur effektivt anser du att brevröstning är för att minska praktiska svårigheter med röstning från utlandet, såsom långa avstånd till röstningslokaler? / Kuinka tehokkaana pidät kirjeäänestystä ratkaisuna äänestämiseen liittyviin käytännön haasteisiin, kuten pitkiin matkoihin äänestyspaikoille?

- Mycket effektivt / Erittäin tehokas
- Effektivt / Tehokas
- Någorlunda effektivt / Kohtuullisen tehokas
- Inte särskilt effektivt / Ei kovin tehokas
- Inte alls effektivt / Ei lainkaan tehokas

4. Har ditt intresse för att delta i Finlands framtida val ökat tack vare brevröstningen? / Onko kiinnostuksesi osallistua Suomen tuleviin vaaleihin kasvanut kirjeäänestyksen myötä?

- Ja, definitivt / Kyllä
- Troligen ja / Todennäköisesti kyllä
- Osäker / Epävarma
- Troligen inte / Todennäköisesti ei
- Nej, definitivt inte / Ehdottomasti ei

5. Upplever du att möjligheten till brevröstning har bidragit till ökad jämlikhet i röstningsprocessen? / Koetko, että kirjeäänestyksen mahdollisuus on lisännyt äänestysprosessin tasa-arvoisuutta?

- Ja, i mycket stor utsträckning / Kyllä, erittäin paljon
- Ja, i stor utsträckning / Kyllä, paljon
- Ja, i viss utsträckning / Kyllä, jonkin verran
- Nej, i liten utsträckning / Ei juurikaan
- Nej, inte alls / Ei lainkaan

6. Känner du någon oro över brevröstning som valmetod, till exempel risken för bedrägeri? / Oletko huolestunut kirjeäänestyksen käyttämisestä äänestystapana, esimerkiksi petosriskin vuoksi?

- Ja, i mycket stor utsträckning / Kyllä, erittäin paljon
- Ja, i stor utsträckning / Kyllä, paljon
- Ja, i viss utsträckning / Kyllä, jonkin verran
- Nej, i liten utsträckning / En juurikaan
- Nej, inte alls / En lainkaan

7. I vilken grad tror du att brevröstning kan förstärka känslan av medborgerlig plikt och därigenom höja intresset för valdeltagande? / Kuinka paljon uskot kirjeäänestyksen vahvistavan kansalaisvelvollisuuden tunnetta ja siten lisätä kiinnostusta äänestämistä kohtaan?

- I mycket hög grad / Erittäin paljon
- I hög grad / Paljon
- I viss grad / Jonkin verran
- I låg grad / Ei juurikaan
- Inte alls / Ei lainkaan

8. Känner du en starkare känsla av medborgerlig plikt att delta i val sedan införandet av brevröstning? / Vahvistuuko kansalaisvelvollisuuden tunteesi osallistua vaaleihin kirjeäänestyksen myötä?

- Ja, mycket starkare / Kyllä, paljon enemmän
- Ja, något starkare / Kyllä, hieman enemmän
- Nej, ingen förändring / Ei muutosta

9. Tror du att brevröstning kan bidra till att stärka de demokratiska banden mellan Finland och dess utlandsbosatta medborgare? / Uskotko, että kirjeäänestys voi vahvistaa demokraattisia siteitä Suomen ja ulkosuomalaisten välillä?

- Ja, i mycket stor utsträckning / Kyllä, erittäin paljon
- Ja, i stor utsträckning / Kyllä, paljon
- Ja, i viss utsträckning / Kyllä, jonkin verran
- Nej, i liten utsträckning / Ei juurikaan
- Nej, inte alls / Ei lainkaan

10. Vilket kön identifierar du dig med? / Minkä sukupuolen kanssa identifioituit?

- Man / Mies
- Kvinna / Nainen
- Annat / Muu
- Föredrar att inte ange / En halua ilmoittaa

11. I vilken åldersgrupp tillhör du? / Mihin ikäryhmään kuulut?

- 18-30 år / 18-30 vuotta
- 31-45 år / 31-45 vuotta
- 46 år och äldre / 46 vuotta tai vanhempi

12. Röstar du i svenska riksdagsval? / Äänestätkö Ruotsin eduskuntavaaleissa?

- Ja / Kyllä
- Nej / Ei